

واحد کار اول

توانایی پیاده و سوار کردن، عیب‌یابی و رفع عیب کلاچ، انواع جعبه دنده‌های معمولی دیفرانسیل و گاردان خودروهای سواری

هدف کلی

پیاده و سوار کردن، عیب‌یابی و رفع عیب کلاچ، انواع جعبه دنده‌های معمولی دیفرانسیل و گاردان خودروهای سواری

هدف‌های رفتاری : از فرآینده انتظار می‌رود پس از آموزش این واحد کار بتواند :

- ۱- کلاچ و انواع آن را توضیح دهد.
- ۲- سیستم فرمان کلاچ را توضیح دهد.
- ۳- سیستم کلاچ را عیب‌یابی، باز و بسته و رفع عیب کند.
- ۴- سیستم فرمان کلاچ را عیب‌یابی، باز و بسته و رفع عیب کند.
- ۵- چرخ دنده و نسبت‌های کاهنده و افزاینده را در آن توضیح دهد.
- ۶- انواع جعبه دنده در خودرو را توضیح دهد.
- ۷- وظایف اجزای جعبه‌دنده را توضیح دهد.
- ۸- جعبه دنده‌ی خودرویی محرک عقب را پیاده و سوار، عیب‌یابی و رفع عیب کند.
- ۹- جعبه دنده‌ی خودرویی محرک جلو را پیاده و سوار، عیب‌یابی و رفع عیب کند.
- ۱۰- واحد کنترل کننده‌ی الکترونیکی (Ecu) و ارتباط آن را با حسگرها و عملگرها در جعبه‌دنده‌های اتوماتیک توضیح دهد.
- ۱۱- میل‌گاردان و اجزای آن را توضیح دهد.
- ۱۲- میل‌گاردان را پیاده و سوار، عیب‌یابی و رفع عیب کند.
- ۱۳- دیفرانسیل در خودرویی محرک عقب را توضیح دهد.

- ۱۴- دیفرانسیل در خودروی محرک جلو را توضیح دهد.
- ۱۵- وظایف اجزا در دیفرانسیل خودروی محرک عقب را توضیح دهد.
- ۱۶- وظایف اجزا در دیفرانسیل خودروی محرک جلو را توضیح دهد.
- ۱۷- دیفرانسیل خودروی محرک عقب را پیاده، سوار، عیب‌یابی و رفع عیب کند.
- ۱۸- دیفرانسیل خودروی محرک جلو را پیاده، سوار، عیب‌یابی و رفع عیب کند.
- ۱۹- پلوس در خودروی محرک جلو را توضیح دهد.
- ۲۰- پلوس در خودروی محرک جلو را پیاده، سوار، عیب‌یابی و رفع عیب کند.

ساعات آموزشی		
نظری	عملی	جمع
۲۸	۹۶	۱۲۴

پیش آزمون (۱)

- ۱- سیستم انتقال قدرت را شرح دهد.
- ۲- وظیفه کلاچ را شرح دهد.
- ۳- سیستم فرمان کلاچ را شرح دهد.
- ۴- روش آزمایش خلاصی پدال کلاچ را شرح دهد.
- ۵- هواگیری سیستم فرمان کلاچ را شرح دهد.
- ۶- تاب داشتن صفحه کلاچ کدام حالت را در خودرو ایجاد می کند?

الف) لرزش اتاق	ج) کاهش سرعت خودرو
ب) لرزش درابتدای حرکت	د) افت قدرت موتور
- ۷- انواع چرخ دنده را شرح دهد.
- ۸- جعبه دنده در خودروی محرک عقب را شرح دهد.
- ۹- جعبه دنده در خودروی محرک جلو را شرح دهد.
- ۱۰- جعبه دنده اتوماتیک را در خودرو شرح دهد.
- ۱۱- روش آزمایش لقی طولی دنده را شرح دهد.
- ۱۲- اجزای الکترونیکی در جعبه دنده اتوماتیک را شرح دهد.
- ۱۳- وظیفه گاردان و کاربرد آن را شرح دهد.
- ۱۴- قفل گاردان آن را شرح دهد.
- ۱۵- دیفرانسیل در خودروی محرک عقب را شرح دهد.
- ۱۶- چرخ دنده های دیفرانسیل را نام برد.
- ۱۷- دیفرانسیل در خودروی محرک جلو را شرح دهد.
- ۱۸- وظیفه پلوس در خودروی محرک عقب را شرح دهد.
- ۱۹- وظیفه پلوس در خودروی محرک جلو را شرح دهد.
- ۲۰- انواع مفصل پلوس را نام برد.
- ۲۱- روش عیب یابی و مفصل پلوس را شرح دهد.

۱- سیستم انتقال قدرت

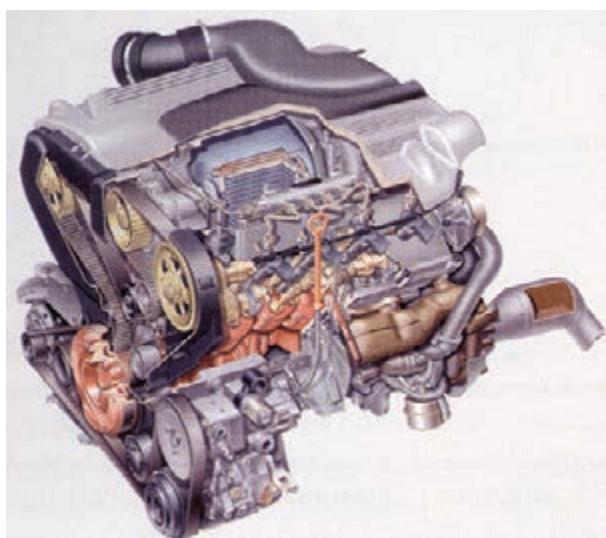
سیستم‌های انتقال قدرت بخشی از زنجیره‌ی توان در خودروهای ریلی و جاده‌ای هستند (شکل ۱) زنجیره‌ی توان در یک خودرو جاده‌ای شامل دو بخش زیر است :

الف) موتور

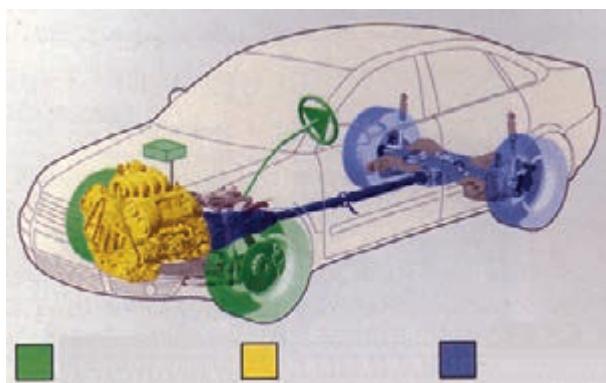
ب) خط رانش

شکل ۱

شکل ۲

شکل ۳

یک موتور احتراق داخلی انرژی شیمیایی را به انرژی مکانیکی تبدیل و توان لازم را برای حرکت خودرو ایجاد می‌کند (شکل ۲).

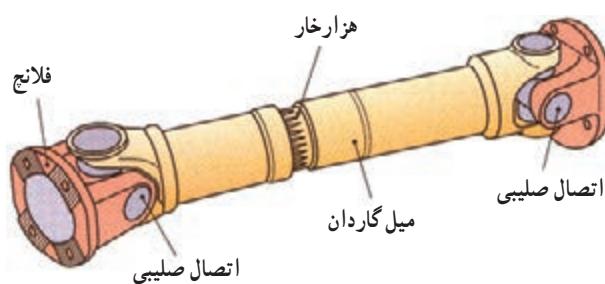
خط رانش (شکل ۳) توان تولیدی موتور را با تغییرات مورد لزوم به چرخ‌های محرک انتقال می‌دهد. اجزای خط رانش عبارت‌اند از :

شکل ۴

شکل ۵

شکل ۶

کلاچ : سیستم کلاچ (شکل ۴) قطع و وصل توان انتقالی از موتور به خط رانش یا توزیع گشتاور تولیدی جعبه‌دنده بنابر لغزش ایجاد شده را در چرخ‌های محرک امکان‌پذیر می‌سازد.

جعبه دنده : این دستگاه توان موتور را دریافت می‌کند و بنابر شرایط مقاومت، مسیر حرکت خودرو گشتاور و سرعت مورد نیاز را تولید می‌نماید. جعبه دنده در دو نوع معمولی (با فرمان دست) و خودکار (اتوماتیک) تولید می‌شود و در وسایل نقلیه به کار می‌رond (شکل ۵).

محورهای محرک : محورهای محرک شامل پلوس و میل گاردان است که به ترتیب برای انتقال گشتاور از دیفرانسیل به چرخ‌ها و از جعبه‌دنده به گردانندهٔ نهایی به کار می‌رond (شکل ۶).

گردانندهٔ نهایی: گردانندهٔ نهایی یا دیفرانسیل، وظیفهٔ تغییر جهت و تبدیل گشتاور هم‌چنین تنظیم دور در هنگام چرخش خودرو را برعهده دارد (شکل ۷).

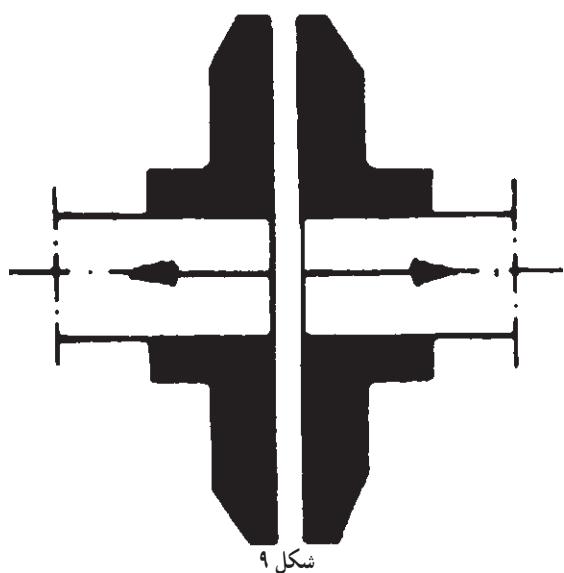

شکل ۷

شکل ۸

چرخ: به مجموع تایر و رینگ چرخ گفته می‌شود (شکل ۸) نیروی تولیدی و مؤثر از طریق چرخ به سطح تماس لاستیک با جاده اعمال می‌شود و موجب حرکت خودرو می‌گردد.

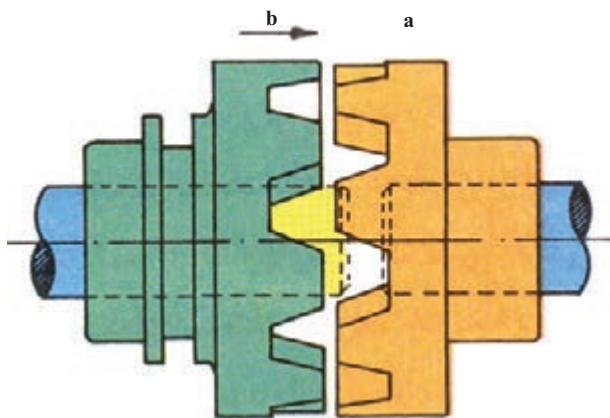
شکل ۹

۱-۱- انواع کلاچ و کاربرد آن در خودرو
کلاچ اساساً یک نوع کوپلینگ است که بین دو محور محرک و متحرک قرار می‌گیرد و در هنگام نیاز ارتباط دو محور را برقرار و یا قطع می‌کند. کلاچ در حین برقراری ارتباط، ابتدا سرعت محورها را یکسان می‌کند، پس از اتصال کامل را ایجاد می‌نماید (شکل ۹).

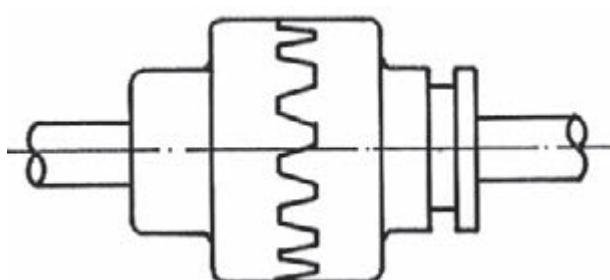
کلاچ‌های مورد استفاده در خودرو به گروه‌های زیر تقسیم

بندی می‌شوند :

- الف) مکانیکی
- ب) هیدرولیکی

شکل ۱۰- کلاچ قفل‌شونده در حالت آزاد

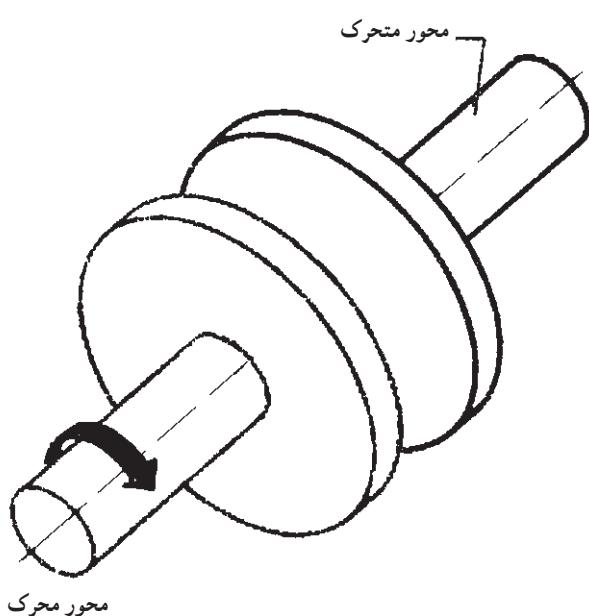

شکل ۱۱- کلاچ قفل‌شونده در حالت درگیری

کلاچ‌های مکانیکی در خودرو شامل کلاچ قفل‌شونده و کلاچ اصطکاکی هستند.

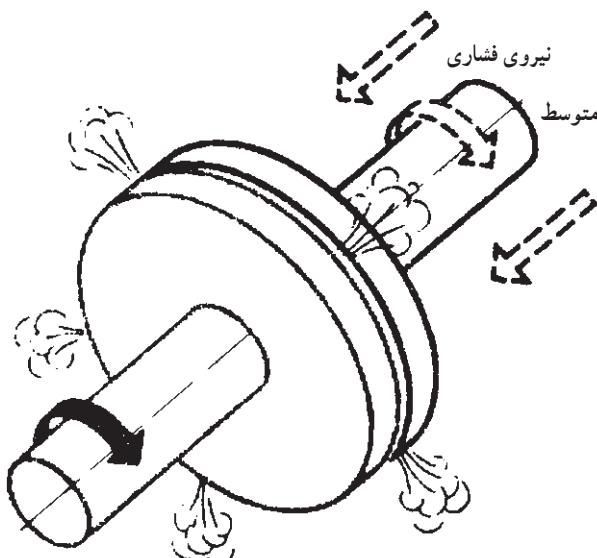
۱- کلاچ قفل‌شونده : کلاچ قفل‌شونده (شکل ۱۰) از دونیمه تشکیل شده است. که یک نیمه‌ی آن (a) بر روی محور ثابت شده است و نیمه‌ی دیگر (b) آن روی محور متحرک طوری قرار گرفته که بتواند در جهت محور حرکت طولی انجام دهد.

روش کار کلاچ قفل‌شونده همان‌طوری که در شکل‌های ۱۰ و ۱۱ مشخص است، در تیجه‌ی حرکت نیمه‌ی (b) و برقراری ارتباط با نیمه‌ی (a) حرکت محور متحرک به محور متحرک انتقال می‌باید و با جدا شدن نیمه‌ی (b) از نیمه‌ی (a) انتقال حرکت بین دو محور قطع می‌شود.

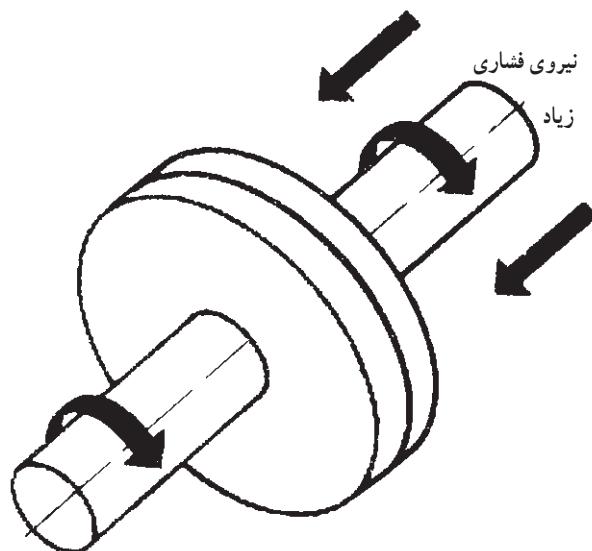
شکل ۱۲

۲- کلاچ اصطکاکی : در کلاچ‌های اصطکاکی، حرکت محور متحرک به محور متحرک از طریق اصطکاک امکان‌پذیر است (شکل ۱۲).

شکل ۱۳

برای ارتباط دونیمه‌ی کلاچ، نیمه‌ی کلاچ موجود بروی محور محرک با یک نیروی محوری بروی نیمه‌ی کلاچ دیگر فشارداده می‌شود. با این عمل در روی دو سطح تماس، یک نیروی اصطکاک و همچنین گشتاور اصطکاکی حاصل می‌شود و حرکت مراحل کار کلاچ اصطکاکی به شرح زیر است.
شروع ارتباط در نیمه‌ی کلاچ و تماس آنها (شکل ۱۳).

شکل ۱۴

در گیرشدن دو نیمه‌ی کلاچ و شروع حرکت هردو محور با یک سرعت (شکل ۱۴).
عمل قطع شدن بر عکس مراحل بالاست.

در نتیجه با ایجاد لغزش، اتلاف انرژی و به دنبال آن ازدیاد گرما ظاهر می‌شود. عمل قطع و وصل هرچه بیشتر تکرارشود. ساییدگی و خراش بیشتری ایجاد می‌گردد. کلاچ‌های اصطکاکی با درنظرگرفتن شکل سطح تماس آنها، به صورت‌های صفحه‌ای، مخروطی، (شکل ۱۵) کفشه‌کی و موازی ساخته می‌شوند. از خصوصیات این کلاچ‌ها می‌توان به دو مورد زیر اشاره کرد:

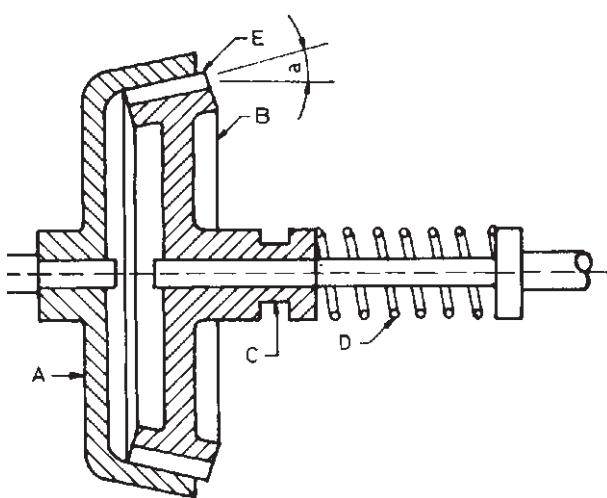
– انتقال گشتاور بدون ضربه از محور محرک به محور متحرک

– قطع و وصل در هر سرعت کلاچ‌های اصطکاکی، با توجه به خصوصیات آنها، در صنعت خودرو کار گسترشده‌ای دارد.

A: مخروط بیرونی D: فنر

B: مخروط داخلی E: لنٹ ام طکاکی

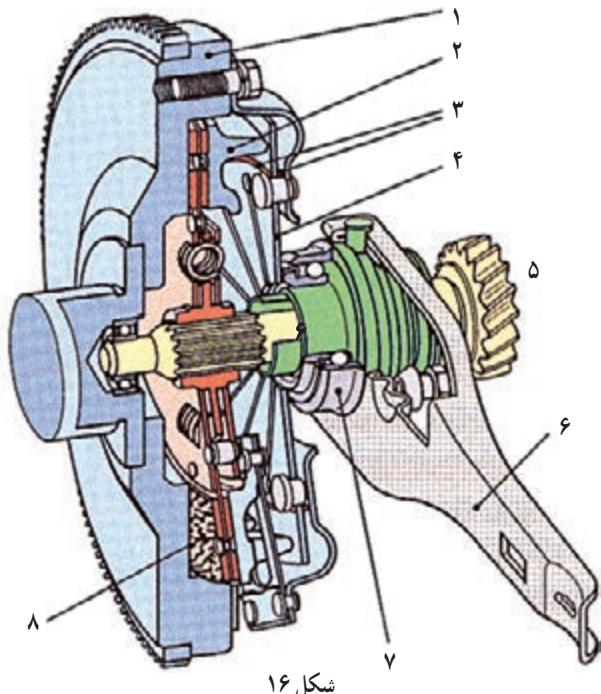
C: شیار ماهک X: زاویه مخروط

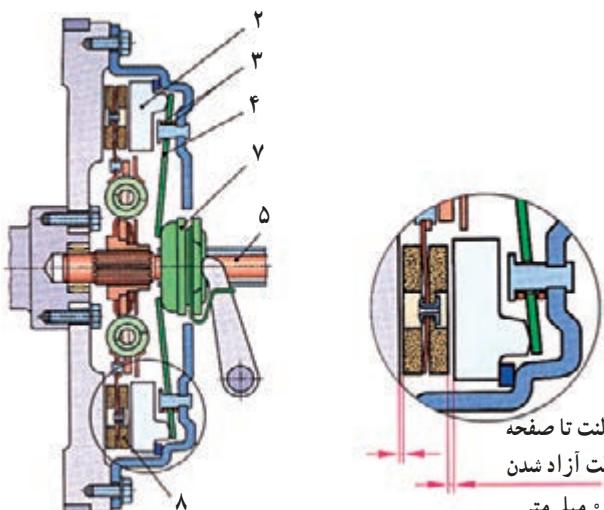
شکل ۱۵

۱۲- اجزا و ساختمان کلاچ‌های خودرو

کلاچ اصطکاکی : این نوع کلاچ از قطعاتی که در شکل ۱۶ و ۱۷ نشان داده شده، تشکیل گردیده است.

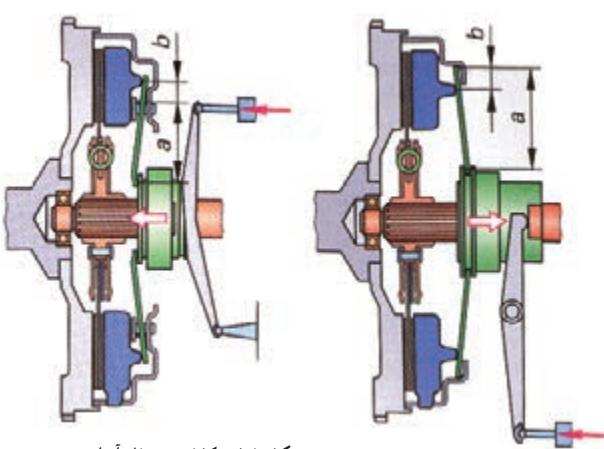

شکل ۱۶

شکل ۱۷

مقدار فاصله لنت تا صفحه
فشاری در حالت آزاد شدن
۰/۵ میلی متر
الی ۰/۱ میلی متر

شکل ۱۸- کلاچ در حال آزاد شدن

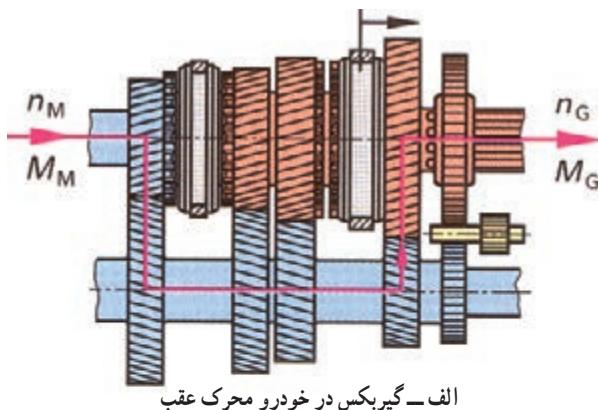
شکل ۱۹

به کمک این کلاچ راننده می‌تواند ارتباط موتور با جعبه دندن را قطع یا وصل نماید با متصل شدن موتور به جعبه دندن، قدرت از موتور به جعبه دندن انتقال می‌یابد. با قطع شدن (شکل ۱۸) موتور از جعبه دندن، که بهوسیله‌ی کلاچ صورت می‌گیرد، موتور آزادانه می‌چرخد و به جعبه دندن قدرتی منتقل نمی‌گردد. کلاچ به طور موقت ارتباط موتور و جعبه دندن را قطع می‌نماید و در نتیجه تعویض دندن را ممکن می‌سازد. بدون قطع شدن (شکل ۱۹) موقت انتقال قدرت، خلاص کردن دندن مشکل است و در گیر کردن دندنهای، به علت

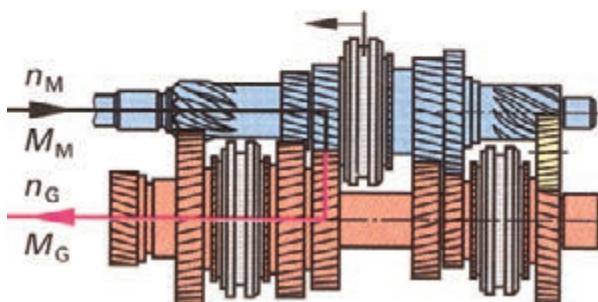

شکل ۲۰

تفاوت در سرعت‌های چرخشی آن‌ها به دندانه‌ی چرخدنده‌ها آسیب خواهد رسانید (شکل ۲۰) وقتی کلاچ به کار گرفته شود جریان قدرت قطع و در نتیجه فشار از روی دندانه‌ها برداشته می‌شود و خارج کردن دندنه‌ها از حالت درگیری امکان‌پذیر می‌گردد. با جدا شدن چرخدنده‌ها از یکدیگر و جدا شدن موتور از جعبه دنده با عمل کلاچ دنده محرک، جعبه دنده آزادانه می‌چرخد به طوری که می‌تواند با سرعت سایر دندنه‌های جعبه دنده دوران کند. عمل هماهنگی سرعت دندنه‌ها در جعبه دنده به کمک وسایلی، که هم سرعت کننده نامیده می‌شود، انجام می‌گیرد به این ترتیب، درگیر کردن دندنه‌ها بدون برخورد آن‌ها با یکدیگر و ایجاد صدا کردن و آسیب رسیدن به آن‌ها صورت می‌گیرد.

الف - گیربکس در خودرو محرک عقب

ب - گیربکس در خودرو محرک جلو

شکل ۲۱

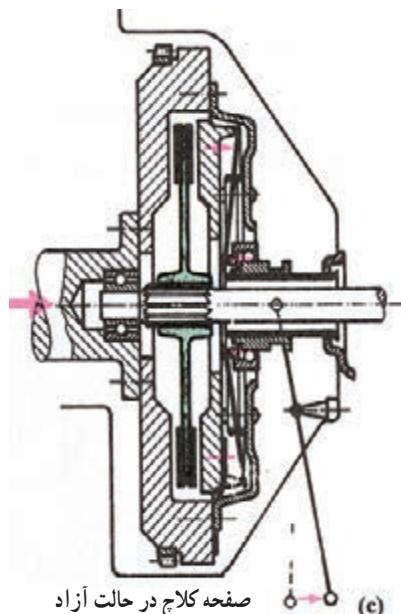
در موقع توقف موقت خودرو که موتور کار می‌کند، کلاچ باید فعال شود تا بتوان جعبه دنده را در وضعیت خلاص قرار داد. در این صورت با رهابکردن پدال کلاچ حتی با کارکردن موتور، هیچ قدرتی توسط دستگاه انتقال قدرت به چرخ‌ها منتقل نمی‌شود.

برای روشن کردن موتور نیز از چنین وضعیتی استفاده می‌شود، زیرا در این حالت می‌توان موتور را به گردش درآورد بدون این که قدرتی از موتور به چرخ‌ها منتقل شود. پس از روشن شدن موتور باید پا را روی پدال کلاچ فشارداد و کلاچ را آزاد کرد تا بتوان جعبه دنده را برای حرکت خودرو از حالت خلاص در یک دنده‌ی معین، قرار داد.

۱-۲-۱- اصول کارکلاچ : کار کلاچ بر مبنای تماس اصطکاکی بین دو سطح فلزی محرک و سطوح اصطکاکی غیرفلزی متصل به صفحه کلاچ است. یکی از سطوح فلزی روی فلاپول (چرخ طیار) و دیگری روی صفحه فشاری کلاچ قرار دارد (شکل ۲۲). وقتی کلاچ در وضعیت درگیری فشاری قرار داشته باشد، فشار فتر بین کاور و صفحه فشاری، صفحه کلاچ را بین دو سطح صاف فلاپول و صفحه فشاری تحت فشار قرار می‌دهد (شکل های ۲۳ و ۲۴). اصطکاک بین این سطوح موجب می‌شود که با کارکردن موتور، صفحه کلاچ با فلاپول و صفحه فشاری بچرخد نظر به این که توبی صفحه کلاچ با شافت کلاچ

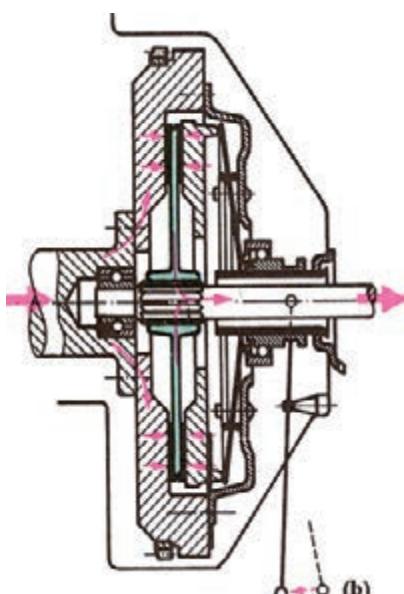

شکل ۲۲

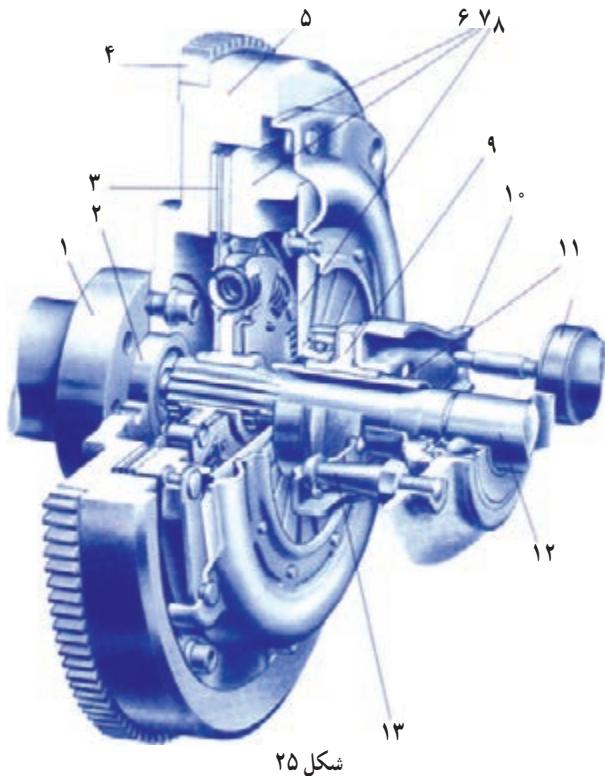
صفحه کلاچ در حالت آزاد

شکل ۲۳

صفحه کلاچ در حالت درگیر و انتقال قدرت

شکل ۲۴

شکل ۲۵

شکل ۲۶

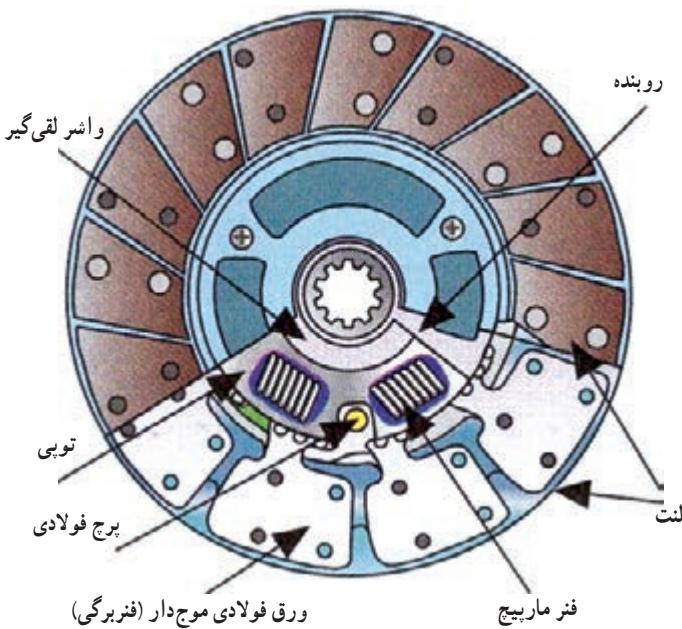
شکل ۲۷

(شکل ۲۵). در گیر است، شافت کلاچ نیز همواره با موتور خواهد چرخید برای جدا کردن موتور از جعبه دنده، پدال کلاچ فشار داده می شود. این عمل از راه سیستم فرمان کلاچ، دوشاخه کلاچ (شکل ۲۶). را به کار می اندازد و آن هم یاتاقان کف گرد (بلبرینگ کلاچ) را به سوی فلاپویل به حرکت درمی آورد. حرکت یاتاقان کف گرد در این جهت، موجب آزاد شدن نیروی فنر که صفحه فشاری، صفحه کلاچ و فلاپویل را بهم فشار می دهد می گردد و باعث می شود که صفحه فشاری مستقل از صفحه کلاچ بچرخد، زیرا با این عمل صفحه فشاری از صفحه کلاچ دور می شود.

- ۱- فلانچ میل لنگ
- ۲- بلبرینگ
- ۳- لنت صفحه کلاچ
- ۴- دنده فلاپویل
- ۵- فلاپویل
- ۶- کاور
- ۷- صفحه فشاری
- ۸- فنر دیافراگمی
- ۹- یاتاقان کف گرد(بلبرینگ کلاچ)
- ۱۰- دوشاخه کلاچ
- ۱۱- لوله محافظ شفت ورودی جعبه دنده
- ۱۲- شفت ورودی جعبه دنده
- ۱۳- پایه دوشاخه کلاچ

۲-۱-۲-۲- صفحه کلاچ: صفحه کلاچ یک طرح بالشتکی دارد که در موقع درگیر شدن کلاچ تأثیر نرمی یا بالشتکی بین سطوح درگیر شونده پدید می آورد.

در ضمن، صفحه کلاچ یک طرح ارتعاش گیر نیز دارد که از انتقال ارتعاشات پیچشی موتور به جعبه دنده بعلکس را جلوگیری می نماید. شکل ۲۷ طرح بالشتکی و ارتعاش گیر رادر یک نوع مجموعه کلاچ نمایش می دهد.

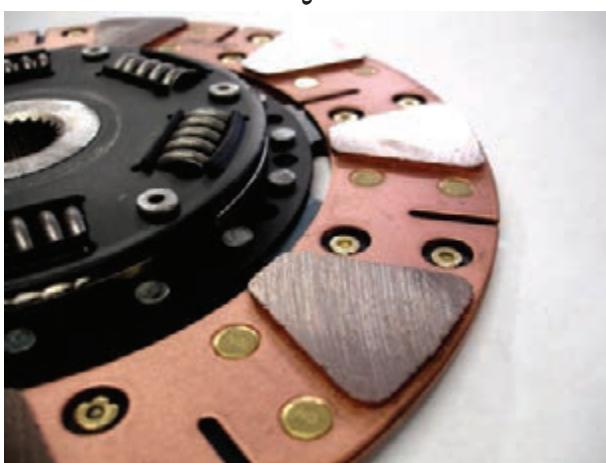
شکل ۲۸

طرح بالشتکی شامل ورقهای فولادی موج دار است، که لنت های کلاچ با پرج غیرفولادی به آن متصل می شود. لنت ها به طور مستقل با پرج (در حالی که پایین تر از سطح تماس قرار می گیرند) به صفحه فولادی فرنی متصل می گردند و هر میخ پرج تنها یکی از لنت ها را به صفحه فولادی اتصال می دهد و از داخل لنت دیگر آزادانه عبور می کند. وقتی کلاچ درگیر می شود موج های صفحه فولادی کمی متراکم (صفاف) می شود (شکل ۲۸) و یک اثر بالشتکی را به وجود می آورد.

شکل ۲۹

طرح ارتعاشگیر (شکل ۲۹) چند فرب مارپیچ نیرومند دارد. این فرب ها بین صفحه اصلی و توبی صفحه کلاچ توسط یک روبند پرج شده اند. با این طرح صفحه اصلی توبی کلاچ را از طریق فرب های مارپیچ به حرکت درمی آید. این فرب ها ارتعاشات پیچشی را، که به موقع درگیر بودن کلاچ و تغییرات گستاور موتور در خط انتقال قدرت به وجود می آید، مستهلک می کنند. جنس لنت های کلاچ اولیه از الیاف آزبست (پنبه سوز) بوده که برای افزایش استحکام آن، الیاف فلزی بافته شده ای به آن اضافه و برس می کنند. نظر به این که آزبست آلوده کننده محیط زیست است و برای سلامتی زیان آور، امروزه مواد دیگری از جمله آلیاژ های Ferodo، Reybestos (شکل ۳۰) را جایگزین آن کرده اند. در روی لنت شیارهایی وجود دارد که برای تخلیه ای

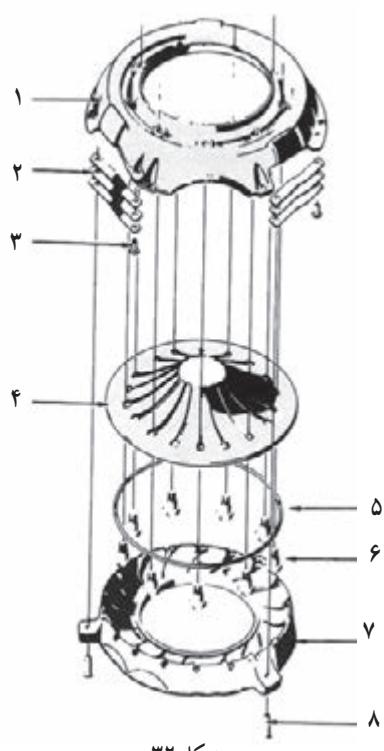
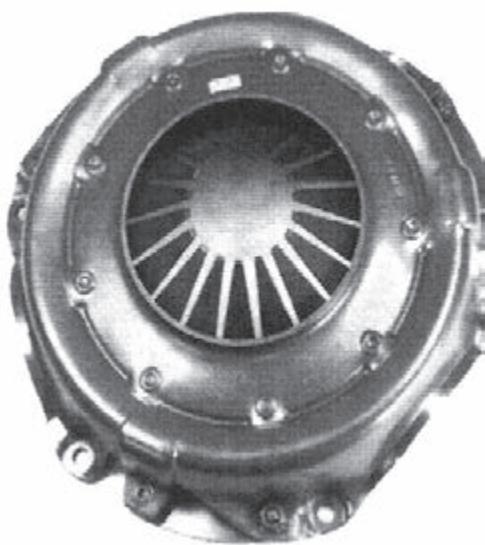

شکل ۳۰

مواد تولید شده (در اثر اصطلاح بین اجزای کلاچ) و جلوگیری از لغزش ایجاد می‌گردد (شکل ۳۱).

شکل ۳۱

شکل ۳۲

۱-۲-۳ - مجموعه صفحه‌ی فشاری : (شکل ۳۲)

اجزای تشکیل‌دهنده‌ی صفحه‌ی فشاری را نشان می‌دهد. با حرکت یاتاقان کف‌گرد به سمت فلاپیول، آسیابک تحت فشار قرار می‌گیرد و نیروی اعمالی از آن به انتهای بازوهای فنر دیافراگمی منتقل می‌گردد و تمام فنر دیافراگمی به رینگ تکیه‌گاه که عمل لولا را انجام می‌دهد فشار وارد می‌کند و فنر دیافراگمی از حالت محدب اولیه به حالت مقعر درمی‌آید. با این عمل صفحه‌ی فشاری کلاچ از صفحه کلاچ

۱- کاور

۲- ورق فولادی

۳- پرج

۴- فنر دیافراگمی

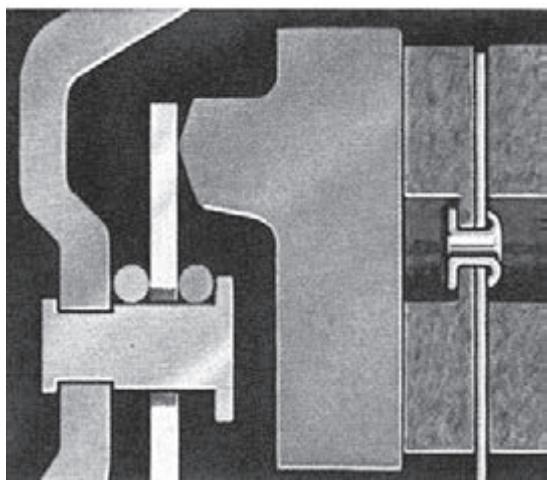
۵- رینگ تکیه گاه

۶- پایه

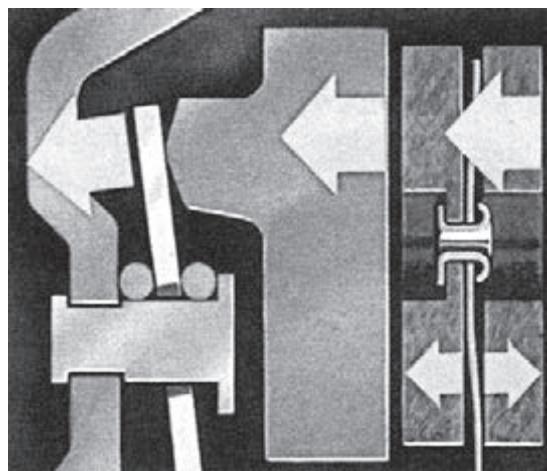
۷- صفحه فشاری

۸- پرج

جدا می‌شود. شکل ۳۳ وضعیت درگیری (که در آن دیافراگم فنری به صورت محدب درآمده است) و شکل ۳۴ وضعیت آزاد شدن صفحه کلاچ را نشان می‌دهد.

شکل ۳۳

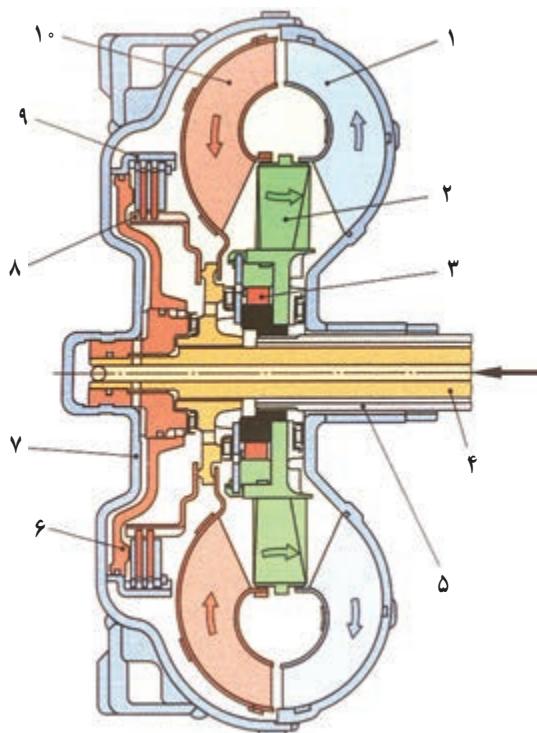
شکل ۳۴

شکل ۳۵

۳-۱- کلاچ هیدرولیکی

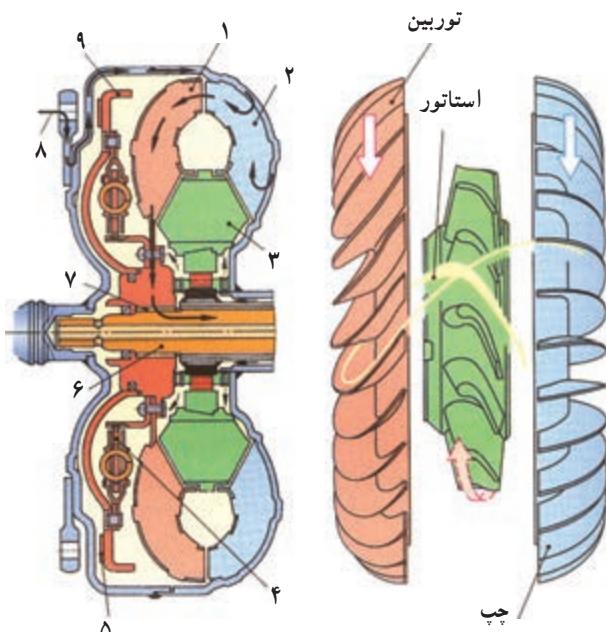
کلاچ‌های هیدرولیکی در دو نوع ۱- هیدرولیکی ساده ۲- مبدل گشتاور (تورگ کنوتور) وجود دارد. نوع مبدل گشتاور (شکل ۳۵) در خودروهای با جعبه‌دنده اتوماتیک مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شکل ۳۶

۱-۳-۱- مبدل گشتاور : مبدل گشتاور (شکل ۳۶) از سه قطعه که در داخل محفظه‌ای قرار دارند، تشکیل شده است. این سه عضو عبارتند از :

- ایمپلر (پمپ)
- توربین
- استاتور
- ۱- پمپ
- ۲- استاتور
- ۳- کلاچ یکطرفه
- ۴- شفت ورودی جعبه‌دنده
- ۵- شفت لوله‌ای
- ۶- پیستون
- ۷- محفظه مبدل گشتاور
- ۸- توپی کلاچ چند صفحه‌ای
- ۹- محفظه خارجی کلاچ چند صفحه‌ای
- ۱۰- توربین

شکل ۳۷

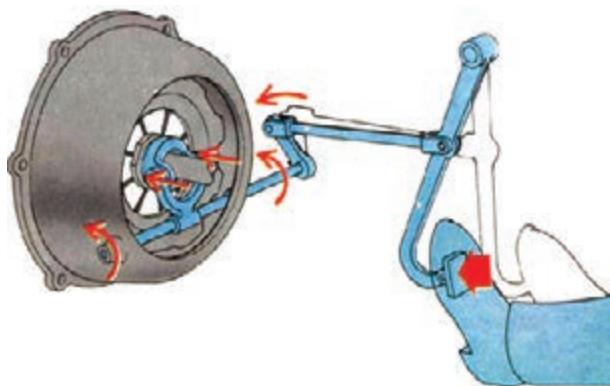
شکل ۳۸

تیغه‌های پمپ روغن داخل محفظه را به طرف توربین هدایت می‌کند و پره‌های توربین با دریافت روغن شروع به دوران می‌کنند (شکل ۳۷) روغن‌های موجود در مدل گشتاور دارای دو جریان گردابی و دورانی هستند در نقطه‌ی کوپلینگ مقدار جریان دورانی حداکثر و جریان گردابی حداقل است (شکل ۳۸). عضو دیگر این مجموعه استاتور است که بین پره‌های پمپ توربین قرار دارد (شکل ۳۸). استاتور جریان خروجی توربین و جریان ورودی پمپ را اصلاح و جریانی درجهت موافق حرکت پمپ ایجاد می‌نماید. نیروی جریان روغن از استاتور با شتاب دادن به جریان روغن ورودی پمپ، مقدار گشتاور منتقل شده از پمپ به توربین را افزایش می‌دهد.

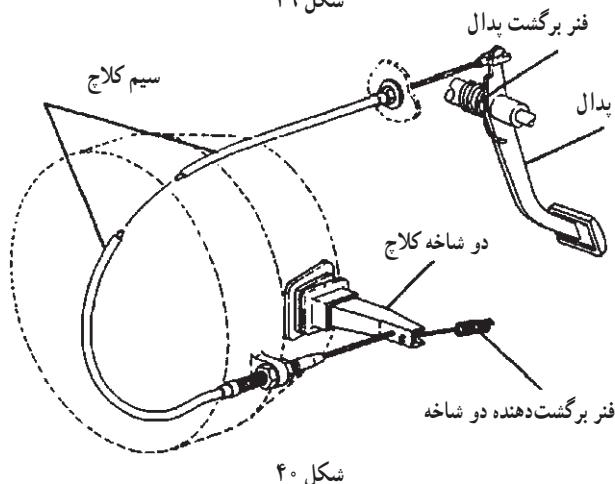
- ۱- توربین
- ۲- پمپ
- ۳- یاتاقان
- ۴- شفت ورودی جعبه‌دنده
- ۵- نیروی موتور
- ۶- کلاچ قفل کننده

۴-۱- سیستم فرمان کلاچ

سیستم فرمان کلاچ در خودروهای سواری در دو نوع و مکانیکی و هیدرولیکی وجود دارند. این سیستم شامل سه قسمت اهرم‌بندی پدال، مکانیزم انتقال نیرو و مجموعه دوشاخه کلاچ و یاتاقان کف‌گرد است.

شکل ۳۹

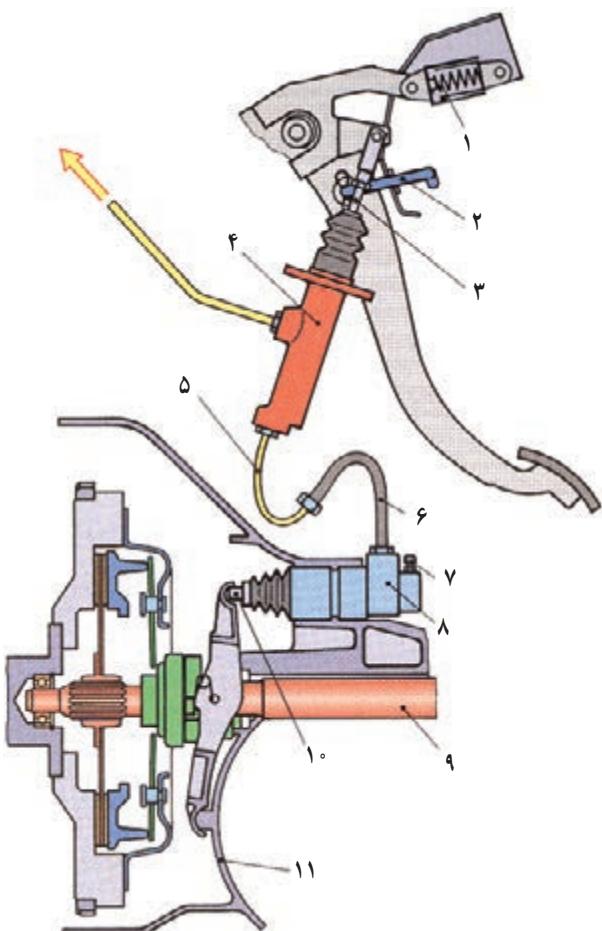
شکل ۴۰

شکل ۴۱

۱-۱- سیستم فرمان مکانیکی کلاچ : در

خودروهای قدیمی انتقال حرکت از پدال به دوشاخه از طریق اهرم‌بندی صورت می‌گرفت (شکل ۳۹) ولی در خودروهای جدید با کلاچ اصطکاکی از نوع سیمی آن استفاده می‌گردد، که در آن انتقال حرکت به وسیله‌ی سیم فولادی به هم تابیده شده (که تشکیل یک کابل فولادی می‌دهد و در داخل غلاف محافظی قرار دارد) انجام می‌گیرد (شکل ۴۰) در سیستم فرمان مکانیکی نوع سیمی، غلاف محافظ از یک انتهای به پایه‌ی اهرم‌بندی پدال کلاچ و از طرف دیگر روی جعبه دنده مهار شده است و با فشردن پدال یک سرسیم کلاچ کشیده می‌شود و حرکت پدال به سر دیگر سیم که به دوشاخه متصل است، منتقل می‌گردد، که باعث حرکت دوشاخه حول محور می‌شود و نیروی تولیدی توسط پای راننده و اهرم پدال کلاچ به آسیابک اعمال می‌گردد و بر نیروی فنرهای صفحه‌ی فشاری را غلبه می‌کند، در نتیجه فلاکویل، صفحه کلاچ و صفحه فشاری از یک دیگر آزاد می‌گردند. اگر نیروی فشاری کافی نباشد، صفحه‌ی فشاری فلاکویل روی صفحه کلاچ لغزش پیدا می‌کند و این عمل صفحه کلاچ و صفحه فشاری را به سرعت فرسوده می‌نماید (شکل ۴۱).

شکل ۴۲

۱-۴-۲- سیستم فرمان هیدرولیکی کلاچ : این سیستم در جایی که اهرم بندی زیادی برای انتقال حرکت از پدال به دوشاخه کلاچ لازم است یا در مواردی که فرتهای نیرومندی در کلاچ برای جلوگیری از ایجاد و لغزش مایبن فلاپویل، صفحه کلاچ و صفحه فشاری به کار می‌رود و جهت سهولت در آزاد کردن کلاچ، مورد استفاده قرار می‌گرد (شکل ۴۲).

۱- فنر برگشت دهنده پدال

۲- میله محدود کننده حرکت (استوپر)

۳- میله فشاری

۴- سیلندر اصلی

۵- لوله فلزی

۶- لوله

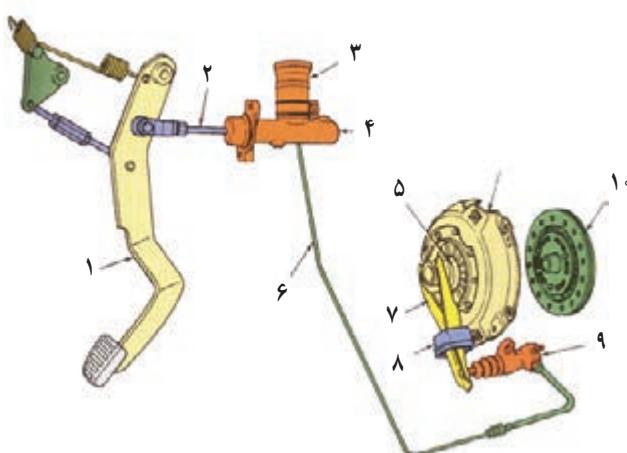
۷- پیچ هوایگری

۸- سیلندر پایین

۹- شفت ورودی جعبه دنده

۱۰- میله خروجی سیلندر پایین

۱۱- محفظه جعبه دنده

شکل ۴۳

سیستم فرمان هیدرولیکی کلاچ (شکل ۴۳) شامل پدال، سیلندر اصلی، لوله رابط، سیلندر پایین و دوشاخه کلاچ است.

۱- پدال

۲- میله رابط

۳- مخزن مایع قرمز

۴- سیلندر اصلی

۵- یاتاقان کف گرد

۶- لوله

۷- دوشاخه کلاچ

۸- گردگیر

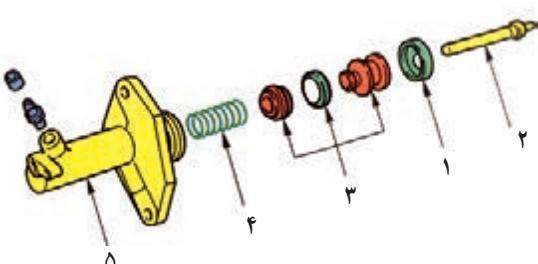
۹- سیلندر پایین

۱۰- صفحه کلاچ

در هنگام فشرده شدن پدال کلاچ، میله‌ی رابط بین پدال و سیلندر اصلی موجب و به حرکت درآمدن یک پیستون و لاستیک آبندی در داخل سیلندر اصلی می‌گردد، این عمل باعث تحت فشار قرار گرفتن مایع ترمز (روغن ترمز) و خارج شدن آن از سیلندر اصلی و انتقال فشار هیدرولیکی به مایع داخل لوله‌ی رابط و سیلندر پایین می‌شود و پیستون و میله‌ی فشاری سیلندر پایین را به حرکت درمی‌آورد، که به دلیل متصل بودن میله‌ی فشاری به دو شاخه‌ی کلاچ حرکت پدال به یاتاقان کف‌گرد انتقال می‌یابد و کلاچ آزاد می‌شود. وقتی پدال کلاچ رها شود. نیروی اعمالی قطع می‌شود و فنر برگردان پیستون در سیلندر اصلی را به ابتدای مسیر حرکت برمی‌گرداند تا فضای لازم برای بازگشت مایع ارسالی ایجاد گردد و مایع تحت نیروی فنر صفحه‌ی فشاری که به ترتیب به یاتاقان کف‌گرد، دوشاخه، میله‌ی فشاری و پیستون سیلندر پایین اعمال گردد، به سیلندر اصلی بازگشت می‌کند.

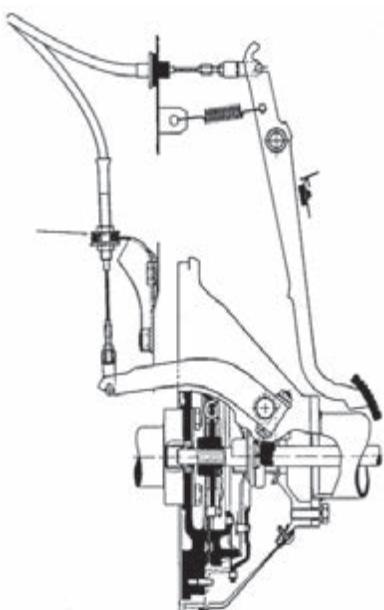
- ۱- دربوش مخزن
 - ۲- دربوش داخلی
 - ۳- لاستیک آبندی
 - ۴- شناور
 - ۵- مخزن
 - ۶- بست
 - ۷- واشر
 - ۸- دوشاخه
 - ۹- مهره
 - ۱۰- گردگیر
 - ۱۱- خار حلقه‌ای
 - ۱۲- صفحه نگهدارنده
 - ۱۳- میله فشاری
 - ۱۴- مجموعه پیستون
 - ۱۵- بدنه سیلندر اصلی
- (شکل ۴۴)

شکل ۴۴

شکل ۴۵

- ۱- گردگیر
 - ۲- میله فشاری
 - ۳- مجموعه پیستون ولاستیک آبندی
 - ۴- فنر
 - ۵- بدنه سیلندر پایین
- (شکل ۴۵)

شکل ۴۶

۵-۱- دستور العمل پیاده کردن، نصب، عیب یابی و رفع عیب انواع سیستم فرمان کلاچ

نکته: به دلیل متنوع بودن سیستم‌های کلاچ، قبل از شروع به کار کتاب راهنمای تعمیر منتشر شده از سوی کارخانه‌ی سازنده‌ی خودرو را مطالعه و دستورهای لازم را هنگام باز و بست و تعمیر رعایت کنید.

ابزار و وسایل مورد نیاز:

ابزارهای عمومی

ابزار اندازه‌گیری

لوله و ظرف شفاف

مواد شوینده‌ی مناسب

هوای فشرده

گریس مخصوص

مایع ترمز

نکات ایمنی: نکات ایمنی در هر مرحله از کار توضیح داده می‌شود.

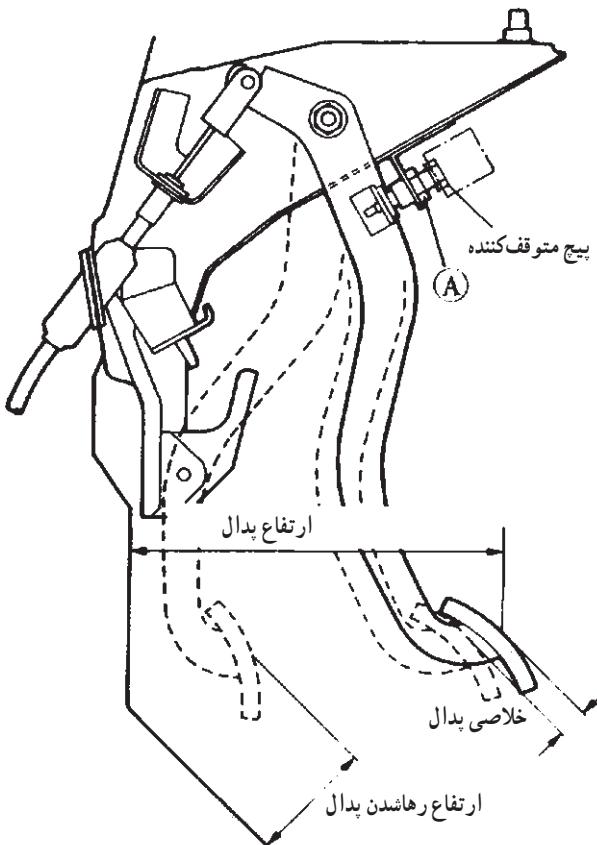
برای بررسی و تنظیم ارتفاع پدال کلاچ به ترتیب زیر عمل

کنید:

خودرو را ثابت کنید.

حداکثر فاصله‌ی مرکز سطح بالای پدال کلاچ تا سینی جلو یا کف اتاق خودرو را اندازه‌گیری کنید و مقدار ارتفاع پدال کلاچ را به دست آورید و با مقدار استاندارد مقایسه کنید.

در صورت نیاز به تنظیم ارتفاع پدال کلاچ، مهره‌ی قفل‌کننده‌ی (A) را باز کنید و یا چرخاندن پیچ محدود کننده‌ی حرکت، ارتفاع پدال کلاچ را تنظیم کنید (شکل ۴۷).

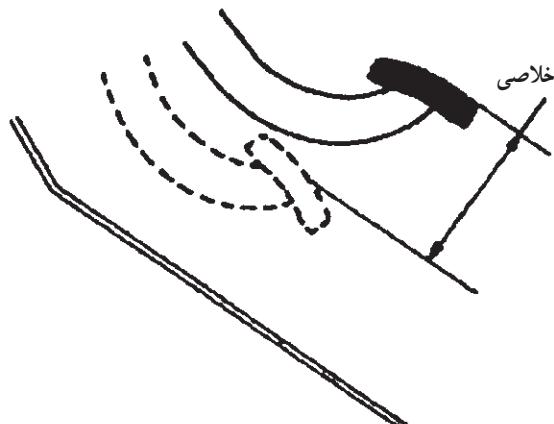

شکل ۴۷

برای بررسی و تنظیم خلاصی پدال کلاچ به ترتیب زیر عمل

کنید :

پدال را به آرامی با دست فشار دهید تا مقاومت احساس کنید. مقدار حرکت پدال بدون مقاومت میزان خلاصی پدال است، آنرا اندازه‌گیری کنید (شکل ۴۸).

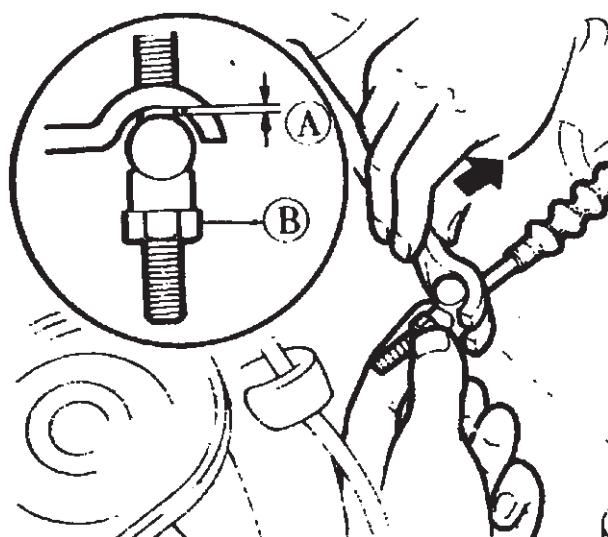
شکل ۴۸

شکل ۴۹

تنظیم خلاصی پدال کلاچ در سیستم فرمان مکانیکی
کلاچ نوع سیمی :

- پدال کلاچ را چند بار فشار دهید و آزاد کنید.
- سیم کلاچ را در تکه‌گاه خود صاف کنید (شکل ۴۹).

شکل ۵۰

- مطابق شکل ۵۰ هر م دور شاخه‌ی کلاچ و سیم کلاچ را از یکدیگر دور کنید و میزان لقی (A) مابین و بین واسطه و دوشاخه را با استفاده از چرخاندن مهره‌ی تنظیم (B) به مقدار استاندارد تنظیم نمایید.

- بعد از تنظیم مدار خلاصی و ارتفاع پدال کلاچ را بررسی کنید.

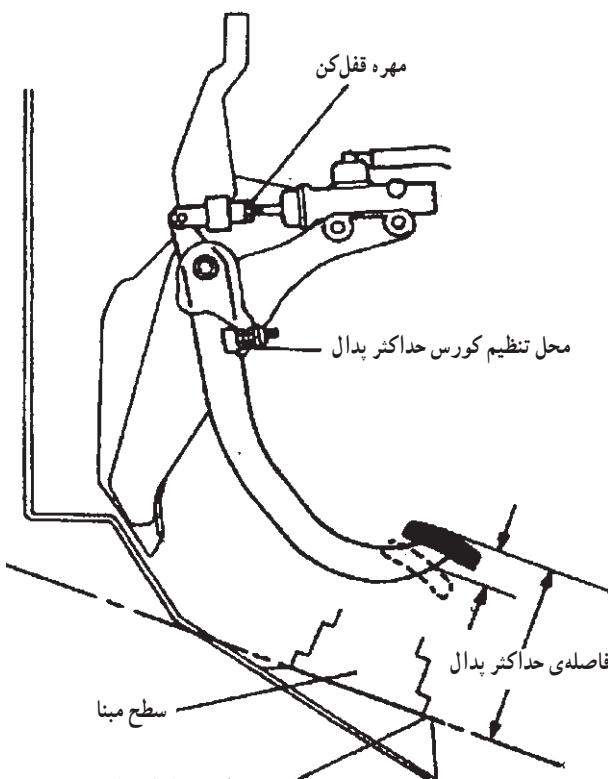
شکل ۵۱

در سیستم فرمان هیدرولیکی کلاح به ترتیب زیر عمل نمائید :

- مهره قفل کن (شکل ۵۱) را باز کنید و با چرخاندن میله‌ی فشاری خلاصی را تنظیم نمائید.
- مهره قفل کن را تا گشتاور مجاز سفت کنید.
- بعد از تنظیم، مقدار خلاصی و ارتفاع پدال کلاح را بررسی کنید.

بازرسی نقطه‌ی شروع درگیری کلاح : برای بازرسی نقطه‌ی شروع درگیری کلاح به ترتیب زیر عمل کنید :

- اهرم ترمزدستی را بکشید و چرخ‌ها را ثابت کنید.
- موتور را روشن کنید و در دور آرام کار کند.
- پدال کلاح را فشار دهید و به آرامی اهرم تعویض دنده را در وضعیت دنده عقب یا یک قرار دهید تا دنده‌ها درگیر شوند.

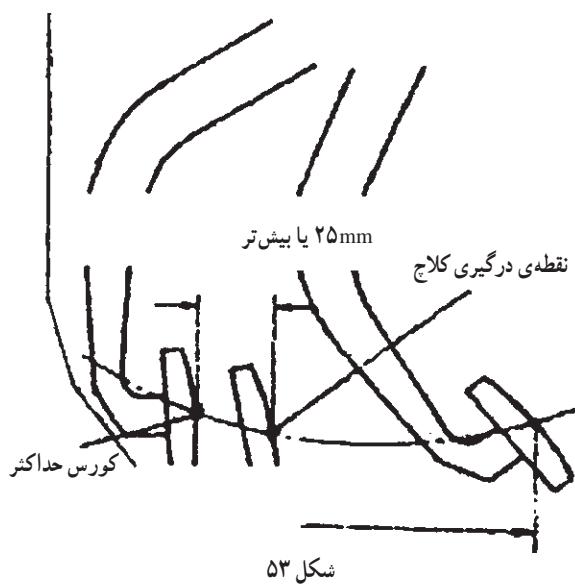

شکل ۵۲

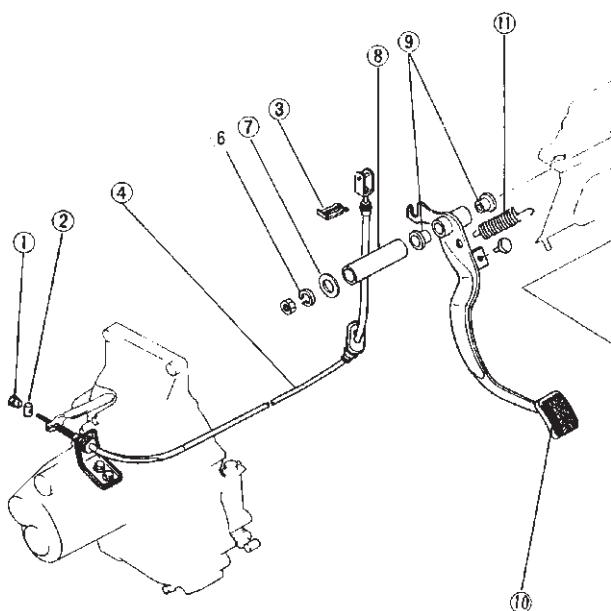
● به تدریج پدال را آزاد کنید و فاصله‌ی مابین نقطه‌ی درگیری تا حداکثر کورس یا کف اتاق را اندازه‌گیری کرده و با مقدار استاندارد مقایسه نمایید (شکل ۵۲).

اگر فاصله در حد استاندارد نباشد موارد زیر را انجام دهید (شکل ۵۳).

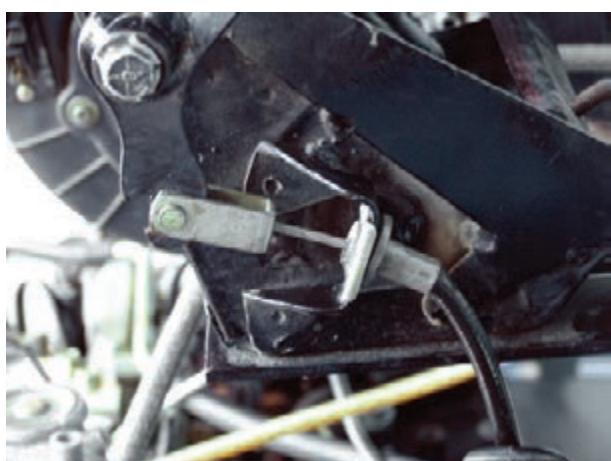
- ارتفاع حداکثر پدال را بازرسی کنید.
 - خلاصی پدال را بازرسی کنید.
 - سیم کلاچ را بازرسی کنید.
 - مدار هیدرولیک کلاچ را هوایگری کنید.
 - دیسک و صفحه کلاچ را بازرسی کنید.
- در صورت آسیب دیدگی سیم کلاچ و غلاف آن که موجب عملکرد نامطلوب سیستم کلاچ می‌گردد.

شکل ۵۳

شکل ۵۴

شکل ۵۵

تعویض سیم کلاچ

برای تعویض این قطعه به ترتیب زیر عمل کنید (شکل ۵۴).

- خودرو را ثابت کنید.
- مهره‌ی تنظیم را باز کنید.
- پن واسطه را از محل نصب خارج کنید.
- بست یا خار نگه‌دارنده‌ی غلاف سیم کلاچ را از محل نصب شده خارج کنید.

● پدال کلاچ را ثابت کنید و با حرکت دادن سیم کلاچ به طرف بالا و آنرا از انتهای اهرم پدال کلاچ جدا نمایید (شکل ۵۵).

- سیم کلاچ را محل نصب شده خارج کنید.
- سیم کلاچ مناسب را انتخاب کنید.

نکته :

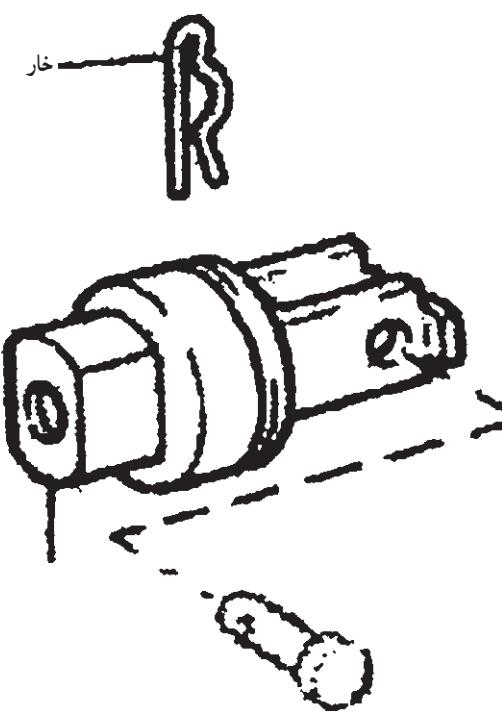
- مراحل نصب بر عکس مراحل پیاده کردن آن است.
تنظیم های مربوط پدال کلاچ را بعد از نصب سیم کلاچ
به طور کامل انجام دهید.
عملکرد سیم کلاچ را بعد از تعویض سیم کلاچ کنترل
کنید.

شکل ۵۶

در صورت بروز عیب در سیستم فرمان هیدرولیکی کلاچ
اجزا باید تعمیر شوند و لازم است تا قطعات معیوب تعمیر یا
تعویض گردند در ادامه به تشریح روش پیاده و سوار کردن و
تعمیر سیستم فرمان هیدرولیکی (شکل ۵۶) می پردازیم.
برای پیاده کردن سیلندر اصلی از محل نصب شده به ترتیب
زیر عمل کنید :

- خودرو را ثابت کنید.
- پیچ هوایگیری را باز و روغن سیستم را در ظرف مناسب
تخلیه کنید.

شکل ۵۷

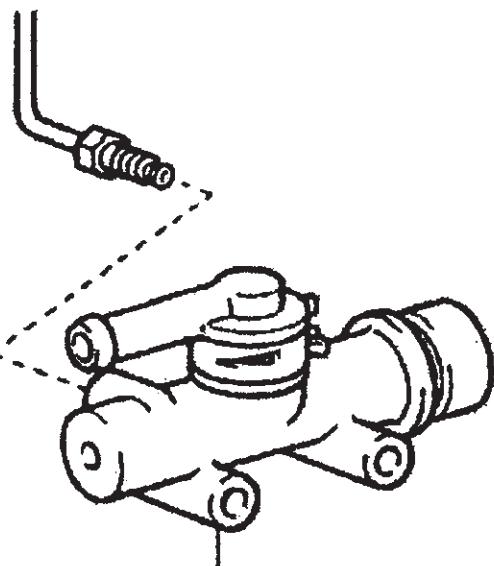
- خار پین رابط پدال و میله‌ی فشاری را جدا کنید (شکل ۵۷).

- پین را از محل نصب خارج کنید.
- لوله‌ی رابط بین مخزن و سیلندر اصلی را جدا کنید.

نکته : سطوح دارای رنگ به مایع ترمز (روغن ترمز)

آگشته نگردد، چون موجب خرابی رنگ می‌شود. در صورت بروز این حالت بلا فاصله محل را با آب بشوئید.

- لوله خروجی را باز کنید (شکل ۵۸).

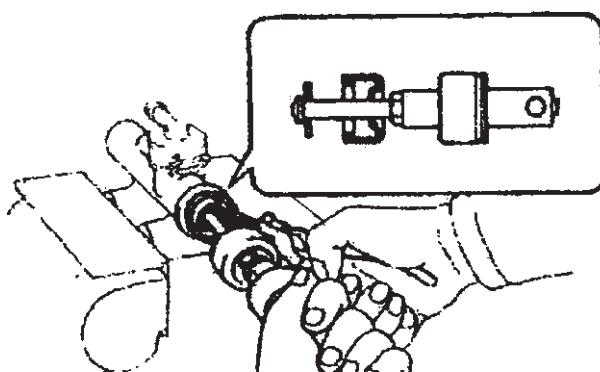
شکل ۵۸

شکل ۵۹

- پیچ‌های اتصال سیلندر به بدنه را باز و آنرا از محل نصب شده خارج کنید.

برای پیاده کردن اجزای سیلندر کلاچ (شکل ۵۹) به ترتیب زیر عمل کنید :

شکل ۶۰

- سیلندر اصلی را مطابق شکل ۶۰ به گیره بیندید.
- دو شاخه رابط را باز کردن مهره‌ی ضامن پیاده کنید.
- گردگیر را به عقب بکشید و با استفاده از خار جمع کن خار حلقه‌ای را خارج کنید.
- واشر محدود کننده‌ی حرکت میله‌ی فشاری را خارج کنید.

- میله‌ی فشاری را از داخل سیلندر خارج کنید. پیستون را توسط هوا فشرده از داخل سیلندر خارج کنید (شکل ۶۱).

نکته: برای رعایت اینمی و جلوگیری از خراب شدن قطعات، مسیر خروج پیستون را با استفاده از پارچه مسدود نمایید.

شکل ۶۱

برای بازرسی سیلندر اصلی و اجزای آن به ترتیب زیر عمل

کنید :

نکته : کلیه قطعات باز شده را قبل از بازرسی، با مایع شوینده مناسب کاملاً از مواد آلاینده پاک و با هوای فشرده خشک کنید.

- سیلندر اصلی را از نظر سایش با خوردگی بازرسی کنید.

شکل ۶۲

نکته : در صورت وجود عیب، سیلندر اصلی باید تعویض گردد.

- به ترتیب پیستون و لاستیک‌های آب‌بندی را از نظر سایش، تغییر شکل و ترک بازرسی کنید (شکل ۶۲).

نکته : اگر هر کدام از قطعات معیوب باشد مجموعه پیستون و لاستیک‌های آب‌بندی را تعویض کنید.

- میله‌ی فشاری را جهت اطمینان از نداشتن سایش یا خرابی بررسی کنید.

نکته : در صورت لزوم میله را تعویض کنید.

برای جمع کردن اجزای سیلندر اصلی به ترتیب زیر عمل کنید :

- قطعات داخلی سیلندر اصلی را در محل‌های مشخص شده در شکل ۶۳ به گریس لیتیوم با پایه‌ی گلیکول آغشته کنید و سپس آن را داخل سیلندر نصب نمایید.

- مجموعه‌ی میله‌ی فشاری و خار حلقه‌ای را نصب کنید.

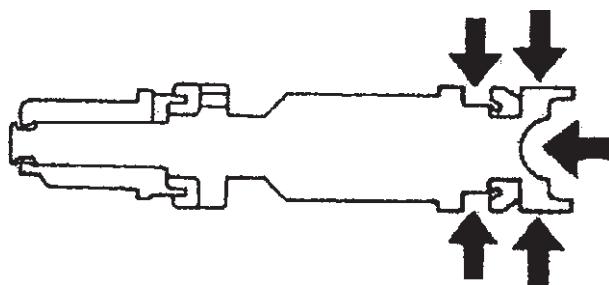
برای نصب سیلندر اصلی به ترتیب زیر عمل کنید :

- سیلندر اصلی را روی بدنه نصب و پیچ‌های آن را تا گشتاور مجاز سفت کنید (شکل ۶۴).

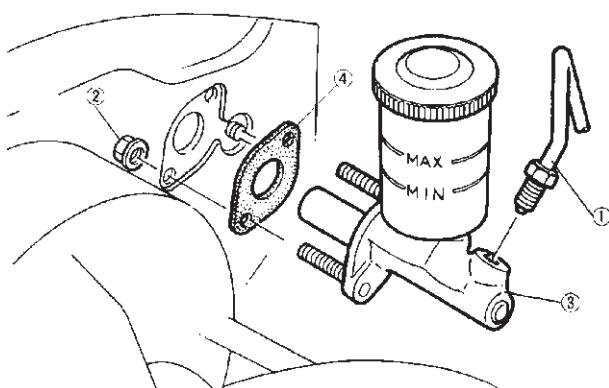
- لوله‌ی مخزن روغن را نصب و تا گشتاور مجاز سفت کنید.

● ابتدا مهره‌ی لوله خروجی روغن را با دست تا انتهای بیندید و سپس آن را تا گشتاور مجاز سفت کنید.

- میله‌ی فشاری را به پدال کلاچ وصل کنید.

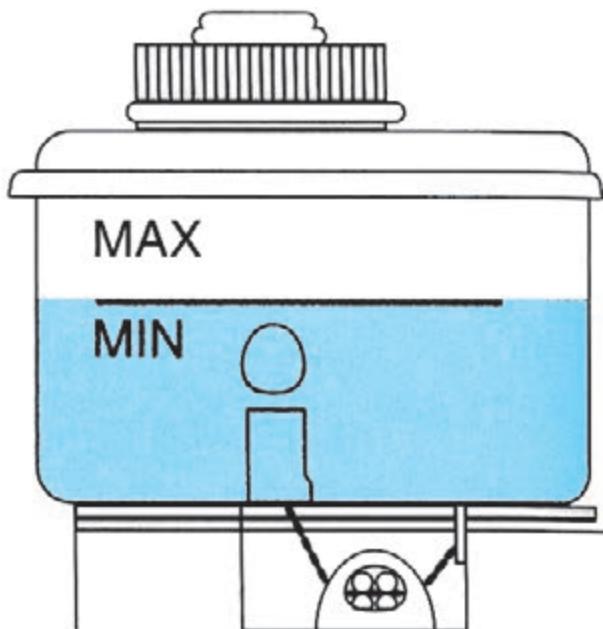

شکل ۶۳

شکل ۶۴

- ۱—لوله خروج روغن
- ۲—سیلندر اصلی
- ۳—مهره
- ۴—واشر

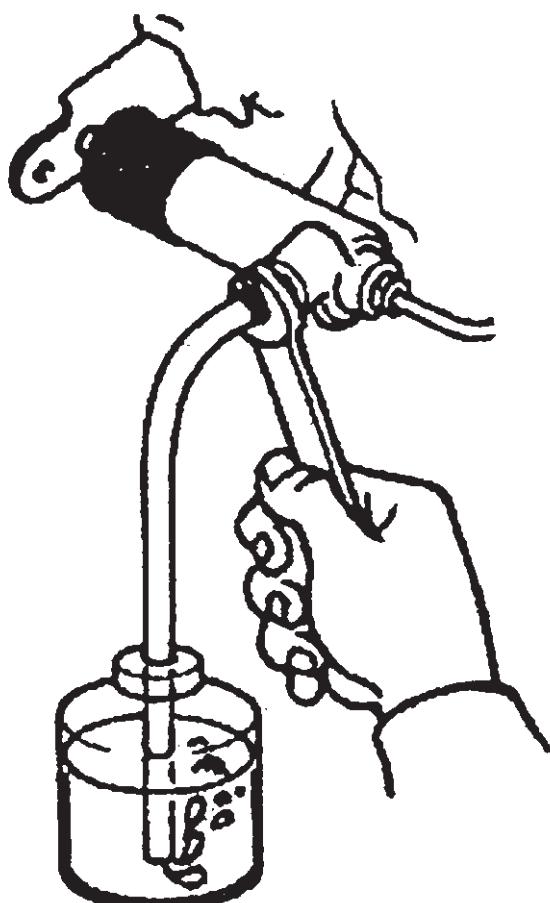
شکل ۶۵

سیستم فرمان هیدرولیکی کلاچ را به ترتیب زیر هوایگیری

کنید:

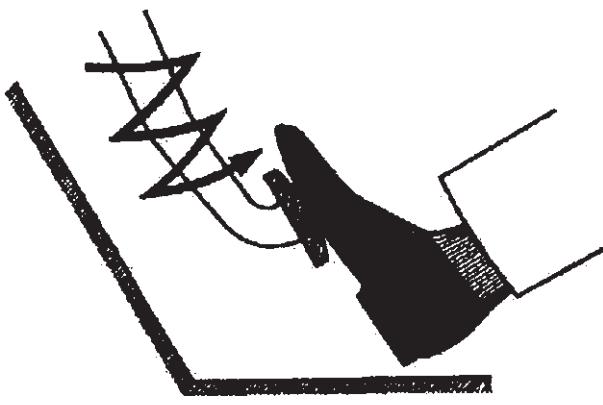
نکته: در صورت تعییر سیستم فرمان کلاچ هیدرولیکی،
جهت اطمینان از عملکرد مطلوب آنرا هوایگیری کنید. عمل
هوایگیری توسط دو نفر انجام می‌گردد.

- مخزن پمپ کلاچ را با مایع ترمز (روغن ترمز) پر کنید.
(شکل ۶۵).

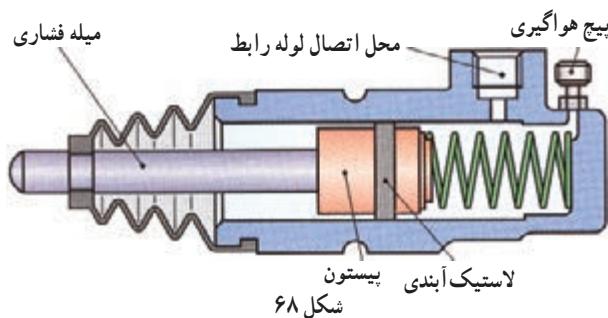

شکل ۶۶

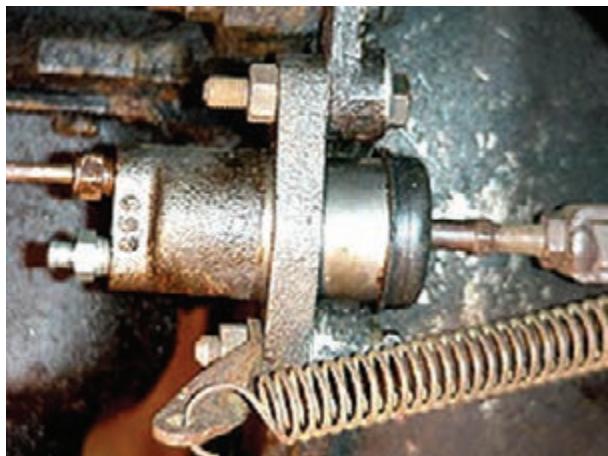
- یک سر لوله‌ی لاستیکی را مطابق شکل ۶۶ به پیچ
هوایگیری سیلندر پایین کلاچ وصل کنید و انتهای دیگر آنرا
داخل یک ظرف شفاف، که تا نیمه از مایع ترمز پر شده است،
قرار دهید.

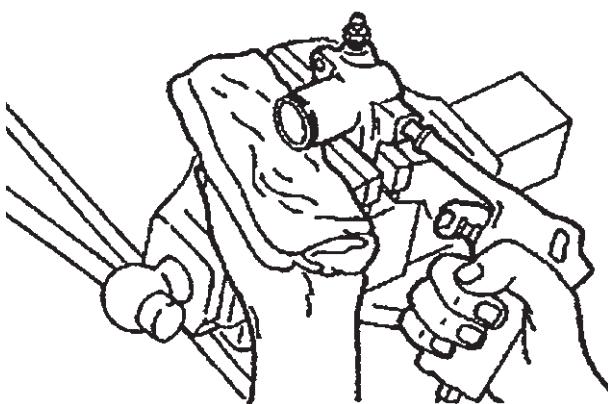
شکل ۶۷

شکل ۶۸

شکل ۶۹

شکل ۷۰

- فرد مستقر در خودرو باید به آرامی توسط پدال چندین بار پس کند (شکل ۶۷).

● فرد تعمیرکار، همان طور که پدال فشرده است، پیچ هوایگیری را شل کند تا خروج روغن آغاز شود، سپس پیچ را سفت کنید.

- این عملیات را تکرار نمایید تا در داخل روغن در ظرف شفاف هوا مشاهده نگردد.

نکته: هیچ‌گاه از مایع ترمز (روغن ترمز)، که به هنگام هوایگیری از سیستم خارج شده است، مجدداً استفاده نکنید.

عملکرد سیستم کلاح را بعد از تعمیر کنترل کنید.
برای پیاده کردن سیلندر پائین کلاح به ترتیب زیر عمل کنید (شکل ۶۸) :

- خودرو را ثابت کنید.
- پیچ هوایگیری را باز کنید و روغن سیستم را در ظرف مناسب تخلیه نمایید.

- لوله‌ی رابط بین سیلندر اصلی و سیلندر پائین را باز کنید (شکل ۶۹).

- پیچ‌های اتصال سیلندر پائین کلاح به پوسته‌ی جعبه دندۀ را باز کنید.

نکته: آغشته شدن سطوح رنگ کاری شده به مایع ترمز (روغن ترمز) موجب خرابی رنگ می‌شود.

برای بازکردن اجزای سیلندر پائین به ترتیب زیر عمل کنید :

- سیلندر پائین را توسط گیره مهار کنید.
- میله‌ی فشاری را از محل نصب شده خارج کنید.
- گردگیر را از محل نصب شده خارج کنید.
- با استفاده از خار جمع کن خار را از محل نصب خارج کنید.

- پیستون را توسط هوای فشرده از داخل سیلندر پائین خارج کنید. (شکل ۷۰).

نکته: برای رعایت ایمنی و جلوگیری از خراب شدن قطعات، مسیر خروج پیستون را با استفاده از پارچه مسدود نمایید.
برای بازرسی سیلندر پائین کلاح به ترتیب زیر عمل کنید.

نکته: کلید قطعات باز شده را قبل از بازرسی با مایع شوینده مناسب کاملاً از مواد آلاینده پاک و با هوای فشرده خشک کنید.

- داخل سیلندر پائین را از نظر ساییدگی و خوردگی بررسی کنید (شکل ۷۱).

نکته: در صورت وجود عیب در سیلندر آن را تعویض کنید.

پیستون و لاستیک آببندی را از نظر سایش، ترک و تغییر شکل بازرسی کنید.

نکته: در صورت معیوب بودن هر کدام از قطعات، مجموعه‌ی پیستون و لاستیک آببندی را تعویض کنید.

- میله‌ی فشاری را از نظر سایش و خرابی بررسی کنید (شکل ۷۲).

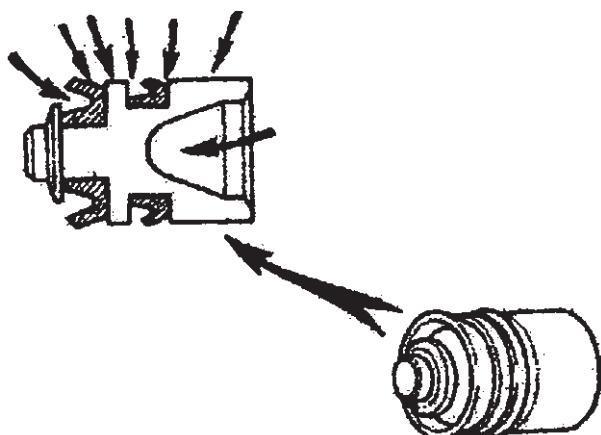
نکته: در صورت لزوم میله‌ی فشاری را تعویض کنید.
برای جمع کردن اجزای سیلندر پائین کلاچ به ترتیب زیر عمل کنید:

شکل ۷۱

شکل ۷۲

شکل ۷۳

● سطوحی از پیستون را، که در شکل ۷۳ مشخص شده است، به گرس لیئیوم با پایه‌ی گلیکول آغشته کنید.
● پیستون را نصب کنید.

● گردگیر و میله‌ی فشاری را نصب کنید.

● برای نصب سیلندر پائین کلاچ به ترتیب عمل کنید:

● مراحل نصب بر عکس مراحل پیاده کردن آن است.

● سیستم کلاچ را هواگیری کنید.

● عملکرد سیستم کلاچ را بعد از تعمیر کنترل کنید.

۶-۱- دستور العمل پیاده کردن، نصب ، عیب یابی، رفع عیب مجموعه کلچ

نکته: به دلیل متنوع بودن سیستم انتقال قدرت خودروها، قبل از شروع به کار کتاب راهنمای تعمیر کارخانه‌ی سازنده‌ی خودرو را مطالعه و دستورهای لازم را رعایت کنید.

ابزار و وسایل مورد نیاز:

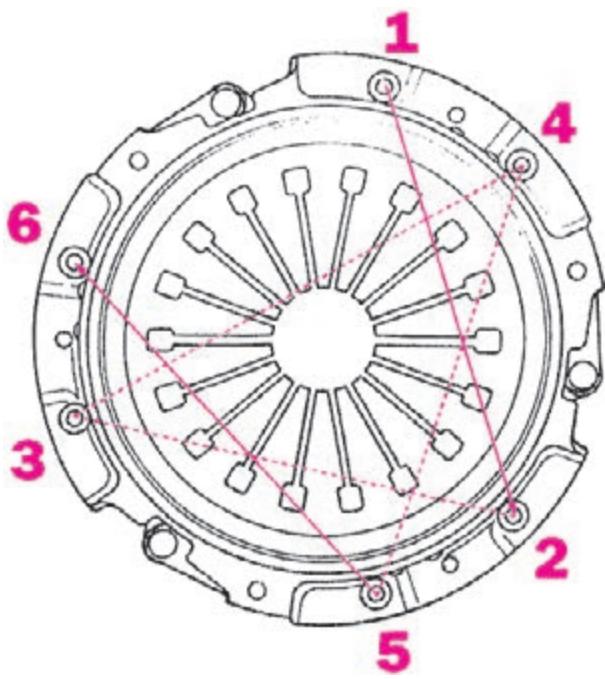
- ابزارهای عمومی
- ابزارهای مخصوص
- ابزارهای اندازه‌گیری
- مواد شوینده‌ی مناسب
- هوای فشرده

شکل ۷۴

شکل ۷۵

شکل ۷۶

نکات ایمنی: نکات ایمنی در هر مرحله از کار توضیح داده می‌شود.

برای پیاده کردن مجموعه کلچ به ترتیب زیر عمل کنید:

- جعبه دنده را از روی خودرو پیاده کنید.
- روی پوسته‌ی صفحه‌ی فشاری (دیسک) و فلاپویل علامت تطیق بزنید و ابزار هم مرکز کننده‌ی صفحه‌ی کلچ را نصب کنید (شکل ۷۴).

● برای جلوگیری از چرخش موتور، فلاپویل را با استفاده از ابزار مخصوص ثابت کنید (شکل ۷۵).

- پیچ‌های اتصال صفحه‌ی فشاری به فلاپویل را در سه مرحله (مطابق شماره‌های مشخص شده در شکل ۷۶) باز کنید.
- مجموعه‌ی صفحه کلچ و صفحه‌ی فشاری را از محل نصب شده خارج کنید.

نکته: کلیدی قطعات باز شده به غیر از صفحه کلچ را قبل از بازرسی با مایع شوینده‌ی مناسب به‌طور کامل از مواد آلاینده پاک و با هوای فشرده خشک کنید.

مجموعه‌ی کلچ را از صفحه کلچ، صفحه‌ی فشار و فلاپویل تشکیل شده است و به بازدید ظاهری و بازرسی توسط ابزار دقیق نیاز دارد، که در ادامه به‌شرح آن می‌پردازیم.

برای بازرسی ظاهری صفحه کلاچ به ترتیب زیر عمل کنید :

صفحه کلاچ را از نظر ساییدگی و روغنی شدن لنت، شل شدن پرچها و فنر، وجود ترک یا شکستن اجزا بررسی کنید.

شکل ۷۷

شکل ۷۸

شکل ۷۹

نکته :

● اگر لنت‌ها روغنی هستند صفحه کلاچ باید تعویض گردند. در این حالت محل نشست روغن را مشخص و کاسه نمد، واشر و ... را تعمیر کنید.

● اگر لنت ترک داشته یا شکسته باشد و همچنین پرچها و فنرها شل شده باشند صفحه کلاچ را تعویض کنید (شکل ۷۸).

صفحه کلاچ را از نظر ابعادی به ترتیب زیر بازرسی کنید :

● مقدار سایش لنت را با استفاده از کولیس اندازه‌گیری کنید (شکل ۷۹).

حداقل مقدار عمق محل پرچ 3 mm ° است.

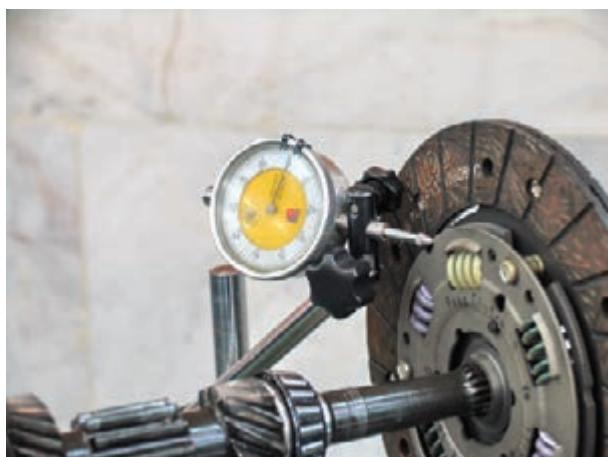
شکل ۸۰

- نکته: اگر مقدار ضخامت صفحه کلاچ از حد مجاز کمتر شود صفحه کلاچ را تعویض کنید.
- با استفاده از ساعت اندازه‌گیر مقدار تاب داشتن صفحه کلاچ را اندازه‌گیری کنید (شکل ۸۰). حداقل مقدار تاب داشتن 7 mm است.
- نکته: اگر مقدار لنگی پیرامونی بیش از حد استاندارد باشد صفحه کلاچ را تعویض کنید.

شکل ۸۱

- هزار خارتوبی صفحه کلاچ را از نظر سایش بررسی کنید. و بعد از تمیز کردن شفت ورودی جعبه دنده، صفحه کلاچ را روی آن نصب و یا جلو و عقب کردن حرکت آرام و نرم صفحه کلاچ را بررسی نمایید (شکل ۸۱).

شکل ۸۲

- مقدار لقی صفحه کلاچ روی شفت را اندازه‌گیری کنید (شکل ۸۲). حداقل مقدار لقی $\frac{3}{4}\text{ mm}$ است.
- نکته: اگر مقدار لقی بیش از حد استاندارد باشد و شفت ورودی جعبه دنده معیوب نباشد، صفحه کلاچ را تعویض کنید.

صفحه فشاری کلاچ (دیسک) را به ترتیب زیر بازررسی

کنید:

شکل ۸۳

● سطوح تماس صفحه‌ی فشاری با صفحه کلاچ را از

نظر سایش، شکستگی، ایجاد شیار و تغییر رنگ مورد بررسی قرار دهید (شکل ۸۳).

نکته: اگر در سطح خط افتادگی و یا شیار عمیق وجود داشته باشد دیسک را تعویض کنید.

شکل ۸۴

مقدار تاب داشتن صفحه‌ی فشاری را با استفاده فیلر و

گونیا اندازه‌گیری کنید (شکل ۸۴).

نکته: اگر مقدار تغییر شکل صفحه‌ی فشار بیشتر از

حد مجاز باشد صفحه فشاری را تعویض کنید.

شکل ۸۵

● سطح تماس بلبرینگ کلاچ با فنر دیافراگمی را از نظر

ساییدگی بازررسی کنید (شکل ۸۵).

اگر ساییدگی بیش از حد باشد، صفحه‌ی فشاری را

تعویض کنید.

شکل ۸۶

فلایویل را به ترتیب زیر بازرگانی کنید:

- سطح تماس فلایویل با صفحه کلچ را از نظر سایش، شکستگی، ایجاد شیار و تغییر رنگ مورد بررسی قرار دهید (شکل ۸۶).

نکته:

- اگر در سطح تماس خط افتادگی یا شیار عمیق وجود داشته باشد فلایویل را ماشین کاری یا تعویض کنید.

شکل ۸۷

- ساعت اندازه‌گیر را مطابق شکل ۸۷ روی فلایویل

نصب کنید و موتور را یک دور به آرامی بچرخانید تا مقدار تاب داشتن فلایویل مشخص گردد. حداقل مقدار تاب داشتن $\frac{1}{2} \text{ mm}$ است.

در صورت نیاز به تعمیر یا تعویض فلایویل به روش زیر عمل کنید.

- فلایویل را با استفاده از ابزار مخصوص ثابت کنید.

شکل ۸۸

- پیچ‌های فلایویل را برای جلوگیری از تاب برداشتن از محل اتصال به میلنگ و خرایی پیچ‌های آن به روش ضربدری باز کنید. حداقل مقدار مجاز ماشین کاری فلایویل $\frac{1}{5} \text{ mm}$ است.

شکل ۸۹

- در هنگام عیب‌یابی و تعمیر مجموعه‌ی کلاچ، یکی از قطعاتی که به بررسی نیاز دارد رول برینگ انتهای میل لنگ است، که برای پی‌بردن به صحت عملکرد آن با استفاده از نبروی دست رول برینگ را مطابق شکل ۸۹ به حرکت درآورید. اگر در مقابل حرکت مقاومت یا چسبندگی داشته باشد باید تعویض گردد.

شکل ۹۰

- با استفاده از بلبرینگ کش (شکل ۹۰) رول برینگ را از محل نصب شده خارج کنید.

شکل ۹۱

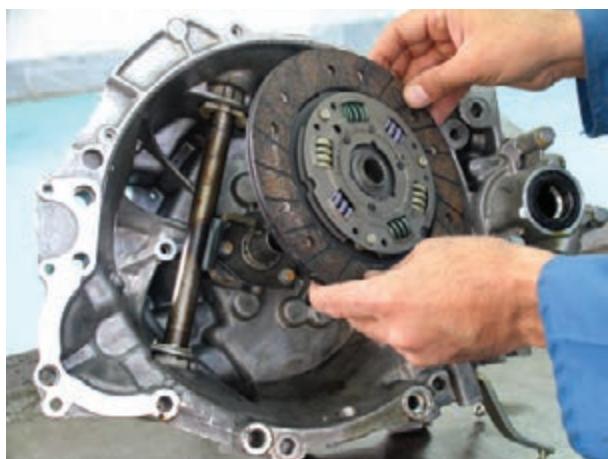
- رول برینگ جدید را با استفاده از ابزار مخصوص (مطابق شکل ۹۱) روی فلاپویل نصب کنید.

شکل ۹۲

فلایویل جدید یا ماشین کاری شده را با استفاده از مواد شوینده مناسب از مواد آلاینده پاک و با هوای فشرده خشک کنید (شکل ۹۲).

روش نصب فلایویل بر عکس مراحل پیاده کردن آن است.

شکل ۹۳

قبل از نصب دقت نمایید تا سطح تماس صفحه فشاری و فلایویل با صفحه کلاچ، ابزارها و دستهای تعمیر کار از مواد آلاینده و روغن کاملاً پاک باشد. برای نصب مجموعه کلاچ به ترتیب زیر عمل کنید :

- در ابتدا شفت ورودی گیربکس را تمیز کنید و هزارخار جعبه‌دنده را با قشر نازکی از گریس نوع لینیوم یا مشابه آن پوشانید.
- صفحه کلاچ را روی شفت جا بزنید و چند بار آن را به طرف عقب و جلو حرکت دهید (شکل ۹۳).

شکل ۹۴

- گریس اضافی را که در اثر حرکت صفحه کلاچ روی توبی آن جمع شده است، پاک کنید و دقت نمایید تا لنت‌ها به گریس آغشته نگردند.

نکته : صفحه کلاچ را در جهت صحیح قرار دهید (شکل ۹۴).

- هم مرکز کننده را روی صفحه کلاچ سوار کنید.

- صفحه کلاچ و هم مرکز کننده را روی فلاپویل سوار کنید (شکل ۹۵).

شکل ۹۵

- علامت تطبیق صفحه‌ی فشاری و فلاپویل را رو به روی یکدیگر قرار دهید و صفحه‌ی فشاری را روی قرار نصب کنید (شکل ۹۶).

نکته :

- از قرار گرفتن هم مرکز کننده در رول برینگ انتهای میل لنگ اطمینان پیدا کنید.
- برای سهولت در نصب ابتدا دو عدد از بیچ‌های اتصال که مقابل یکدیگر قرار دارند را با دست تا انتهای سفت کنید.

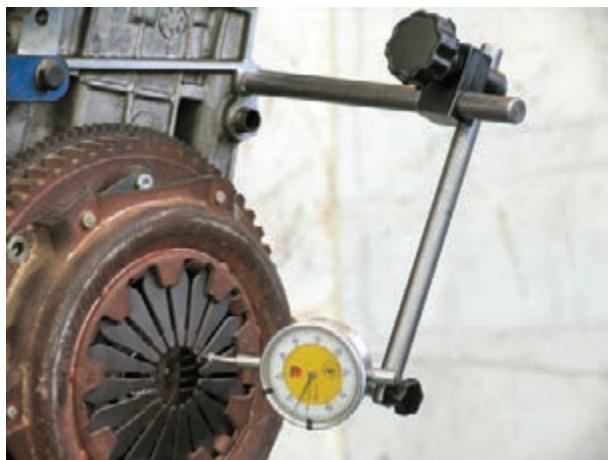

شکل ۹۶

- پیچ‌های اتصال صفحه‌ی فشاری به فلاپویل را در سه مرحله و مطابق شماره‌های مشخص شده در شکل ۷۶ تا گشتاور مجاز سفت کنید (شکل ۹۷).
- هم مرکز کننده را خارج کنید.

شکل ۹۷

شکل ۹۸

تنظیم بودن رأس فنرهای دیافراگمی را به ترتیب زیر بررسی کنید:

- ساعت اندازه‌گیر یا پایه غلتکدار را (مطابق شکل ۹۸) روی رأس فنرهای دیافراگم قرار دهید و موتور را به آرامی یک دور بچرخانید تا اختلاف ارتفاع مابین فنرها مشخص گردد.

حداکثر اختلاف 0.5 mm است.

نکته: در صورت تنظیم نبودن با استفاده از ابزار مخصوص، رأس فنرها را تنظیم کنید.

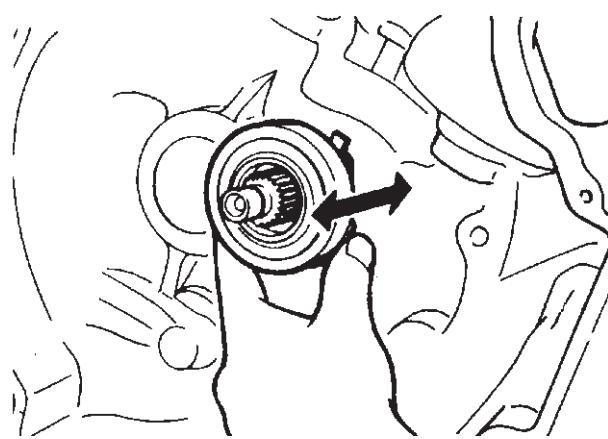
برای بررسی بلبرینگ کلاچ به ترتیب زیر عمل کنید:

- بلبرینگ کلاچ را از محل نصب شده روی جعبه دندنه پیاده کنید.

شکل ۹۹

- بلبرینگ را مطابق جهت‌های مشخص شده در (شکل ۹۹) به چرخش درآورید و به آن نیروی محوری وارد کنید. بلبرینگی که در مقابل حرکت دورانی مقاومت یا چسبندگی داشته باشد باید تعویض گردد.

شکل ۱۰۰

- سطح تماس بلبرینگ با فنر دیافراگمی و دوشاخه کلاچ را بررسی کنید.

نکته:

- بلبرینگ کلاچ دارای گریس مخصوص است و نیاز به روغن کاری و تمیز کردن ندارد.

- بلبرینگ را روی جعبه دندنه نصب کنید و سهولت حرکت آن را بررسی نمایید (شکل ۱۰۰).

تذکر: در صورت بروز هر عیوبی بلبرینگ کلاچ را تعویض کنید.

دوشاخه‌ی کلاچ را به ترتیب زیر مورد بررسی قرار دهید:

- محل تماس با بلبرینگ کلاچ،

— محل تماس با جعبه دنده؛

در صورت بروز هر عیبی دو شاخه‌ی کلاچ را تعویض

کنید.

نکته: محل‌های مشخص شده در شکل ۱۰۱ را به گریس

لینیوم با مشابه آن آغشته کنید و بلبرینگ کلاچ را نصب نمایید.

بعد از اجرای مراحل قبل و انجام تعمیر و تعویض قطعات،

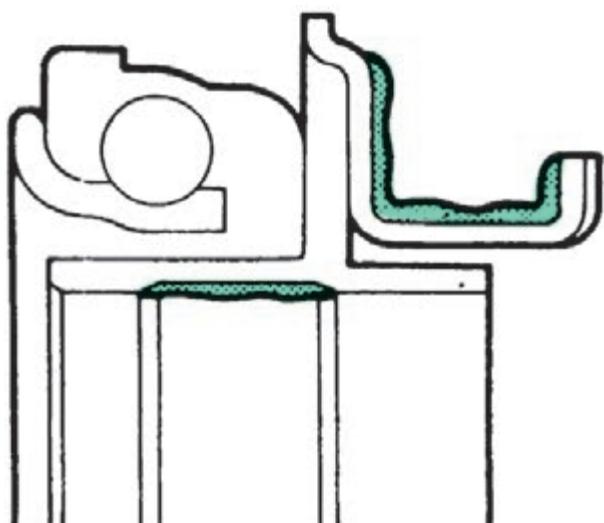
می‌توانید جعبه دنده را روی خودرو نصب کنید.

برای کنترل صحت عملکرد مجموعه کلاچ و خط انتقال

قدرت آزمایش‌های زیر را انجام دهید.

— مجموعه کلاچ

— چگونگی تعویض دنده

شکل ۱۰۱